

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

Esas Sayısı: 1990/22

Karar Sayısı: 1992/6

Karar Günü: 5.2.1992

R.G. Tarih-Sayı :27.11.1993-21771

İPTAL DAVASINI AÇAN : TBMM Anamuhalefet Partisi (Sosyaldemokrat Halkçı Parti) Grubu Adına Grup Başkanvekili Hasan Fehmi GÜNEŞ.

İPTAL DAVASININ KONUSU : 9.4.1990 günlü, 418 sayılı "Memurlar ve Diğer Kamu Görevlileri İle İlgili Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Hükmünde Kararname"nin tüm maddelerinin Anayasa'nın Başlangıç Bolünü ile 2., 5., 6., 7., 10., 12., 87., 91. ve 130. maddelerine, aykırılığı. savıyla. İptaline karar verilmesi istemidir.

II- YASA METİNLERİ :

A. İptali İstenilen Kurallar :

9.4.1990 günlü, 418 sayılı "Memurlar ve Diğer Kamu Görevlileri ile İlgili Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Hükmünde Kararname"nin iptali istenilen maddeleri şöyledir:

Memurlar ve diğer kamu görevlileri ile ilgili bazı kanun ve kanun hükmünde kararnelerde değişiklik yapılması 12.3.1986 tarihli ve 3268 sayılı, 9.4.1987 tarihli ve 3347 sayılı ve 12.10.1988 tarihli ve 3479 sayılı, 1.6.1989 tarihli ve 3569 sayılı Kanunların verdiği yetkiye dayanılarak Bakanlar Kurulu'nca 9.4.1990 tarihinde kararlaştırılmıştır.

1. MADDE 1- 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 36 ncı maddesinin "Ortak Hükümler" bölümünün (A) bendinin 12-d fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Memuriyette iken veya memuriyetten ayrılarak (87 nci maddeye tabi kurumlarda çalışanlar dahil) üst öğrenimi bitirenler, aynı üst öğrenimi tahsile ara vermeden başlayan ve normal süresi içinde bitirdikten sonra memuriyete giren emsallerinin ulaştıkları derece ve kademeyi aşmamak kaydıyle, bitirdikleri üst öğrenimin giriş derece ve kademesine memuriyette geçirdikleri başarılı hizmet sürelerinin tamamı her yıl bir kademe her üç yıl bir derece hesabıyla ilave edilmek suretiyle bulunacak derece ve kademeye yükseltirler.

Ancak, bitirilen üst öğrenimin ilgililerin buldukları görevle ilgili bir üst öğrenim olmaması halinde son öğrenim durumuna uygun bir hizmet sınıfına ait bir kadroda görev almadıkça bunların intibakı yapılmaz ve bu bent uygulamasında önlisans üzerine lisans öğrenimi yapmak üst öğrenim sayılmaz."

2. MADDE 2- 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun değişik 43 üncü maddesinin (B) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Esas Sayısı: 1990/22
Karar Sayısı: 1992/6

"B) Ek Gösterge: Bu Kanuna tabi kurumların kadrolarında bulunan personelin aylıkları hizmet sınıfları, görev türleri ve aylık alınan dereceler dikkate alınarak bu kanuna ekli I ve II Sayılı cetvellerde gösterilen ek gösterge rakamlarının eklenmesi suretiyle hesaplanır. II sayılı cetvelde yer alan ünvanlarda değişiklik yapmaya ve yeni ünvanlar ilave etmeye Bakanlar Kurulu yetkilidir.

Bu ek göstergeler, ilgililerin belirtilen sınıf ve görevlerde buldukları sürece ödemelere esas alınıp, terfi bakımından kazanılmış hak sayılmaz. Kurumların 1, 2, 3 ve 4 üncü dereceli kadrolarına atanana uygulanacak ek göstergeler, ilgililerin daha önce bulunmuş oldukları kariyerleri ile ilgili sınıf veya ekli I sayılı Cetvelin Genel İdare Hizmetleri Sınıfı (g) bölümünde belirtilen görevlerde kazanılmış hak aylık derecelerine göre alabilecekleri ek göstergelerden düşük olamaz.

Milli Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Kurulu Başkan ve Üyelikleri, Bayındırlık ve İskân Bakanlığı Yüksek Fen Kurulu Başkan ve Üyelikleri, Müşavir ve 1 inci dereceden uzman unvanlı kadrolara atanana, bu kadrolarda buldukları sürece daha önce almış oldukları en yüksek gösterge üzerinden ödeme yapılır.

Kadroları Milli İstihbarat Hizmetleri Sınıfına dahil olanlara, bu maddede gösterilen emsallerini geçmemek üzere Başbakan tarafından tespit edilecek ek gösterge rakamları uygulanır.

3. MADDE 3- 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa aşağıdaki I, II ve III sayılı Ek Gösterge Cetvelleri eklenmiştir.

I SAYILI CETVEL

HİZMET SINIFLARI İTİBARIYLA

UNVAN VEYA AYLİK ALINAN DERECELERE GÖRE

EK GÖSTERGELER

SINIF	DERECE	1.1.1991'den	1.1.1992'den	1.1.1993'den	1.1.1994'den	1.1.1995'den
		itibaren Uygulanacak Göstergeler	Ek Uygulanacak Göstergeler	Ek Uygulanacak Göstergeler	Ek Uygulanacak Göstergeler	Ek Uygulanacak Göstergeler
GENEL				6100	7000	
	1	4400	5200	5800	6600	
	1	4200	5000			

Esas Sayısı: 1990/22
Karar Sayısı: 1992/6

				5300	6100	
1	3900	4600				
Diyanet aşkanı,						
Teftiş aşkanı,						
netleme aşkanı,				4800	5500	
ersonel lim ve Kurulu	1	3600	4200			
GAP aşkanı, tür Dil Yüksek aşkanı, İdaresi Kamu İdaresi şbakan üşaviri,						
				3900	4500	
DİE	1	2900	3400			
üsteşar anlama Genel şbakan , merkez dahil kanları, Koruma aşkanı, idürler, i ve emsilci zanmış						

ine ve
Ticaret

Yeminli
Kurulu

Diyanet
Başkan
ile
Yüksek
aşkanı,
Kurulu

1

2700

3100

3600

4100

Atatürk
e Tarih
Kurumu

ile
aştırma
ürk Dil
Türk
mu ve
Kültür
kanları,
anlama

Özel
Müdürü,
Kurumu

Yüksek
Kurulu
Yüksek
Kurumu
kreteri,
Terbiye
i, GAP
Başkan

az üç
sürel
im
lte ve
rı
nesleğe
sınavı

Esas Sayısı: 1990/22
Karar Sayısı: 1992/6

belirli
ek içi
sonra
yeterlik
onunda
yüksek
up, özel

şartları
en az
mesleki
aptıktan
e bu

usule
çilerek)
kanlık,

İşleri
ve
Genel
büyük
yesiyle
şehir
sınırları
ilçe

Devlet

				2800	3200	
netleme	1	2100	2400	2300	2600	3
nanları,						
Meslek	2	1750	2000	1700	1900	3
Maliye						
Gümrük	3	1300	1500	1300	1450	2
Hesap						
ile	4	1000	1150	1000	1100	
Dış						
leşarlığı	5	800	900	850	950	
Zeminli						
ve	6	700	750	750	850	
Sosyal	7	550	650	650	750	9
kanlığı						
venliği						

Esas Sayısı: 1990/22
Karar Sayısı: 1992/6

ve	8	500	550			
n kilatına Genel in ile gortalar Sigorta						
				1700	1900	
	1	1300	1500	1200	1350	2
	2	900	1050	900	1000	
	3	700	800	800	900	
	4	650	700	700	800	
	5	500	600	600	700	9
a az üç sürelî	6	450	500	400	450	8
im	7	300	350	350	400	3
te ve	8	250	300	1700	1900	4
arı nesleğe	1	1300	1500	1200	1350	2
sinavı belirli	2	900	1050	800	900	
ek içi sonra	3	650	700	600	700	
yeterlik onunda	4	450	550	1250	1350	8
Devlet						
Maliye	1	1150	1200	900	1000	
Gümrük	2	800	850	700	750	
Devlet	3	600	650	550	600	8
nanları, bağlı	4	450	500			
A.T.						
Hazine						
Ticaret						
ile				2800	3200	
kanlığı						

Esas Sayısı: 1990/22
Karar Sayısı: 1992/6

	1	2100	2400	2300	2600	2
	2	1750	2000	1700	1900	2
sınıfı	3	1300	1500	1300	1450	2
da	4	1000	1150	1000	1100	2
yanlılar						
lardan,	5	800	900	850	950	
	6	700	750	750	850	
im	7	550	650	650	750	9
ğeri,	8	500	550			8
				2300	2600	
TEKNİK	1	1750	2000	1700	1900	2
R	2	1300	1500	1200	1350	2
ndroları	3	900	1050	1150	1300	
il olup,	4	850	1000	900	1000	
sürekli	5	700	800	800	900	
m	6	650	700	700	800	
fakülte	7	500	600	600	700	9
ardan	8	450	500			8
olarak						
				1700	1900	
göre	1	1300	1500	1200	1350	2
hendis,	2	900	1050	1100	1300	
Yüksek	3	850	950	800	900	
Mimar						
almış						
ndroları						
il olup,						
sürekli						
m						
te ve						
ardan						
olarak						
göre,						
lancısı,						

Esas Sayısı: 1990/22
Karar Sayısı: 1992/6

lancısı,	4	650	700	1250	1350
	1	1150	1200	900	1000
	2	800	850	700	750
Fizikçi,	3	600	650	550	600
	4	450	500		
				2800	3200
onomici	1	2100	2400	2300	2600
myager	2	1750	2000	1700	1900
almış	3	1300	1500	1300	1450
Teknik	4	1000	1150	1000	1100
retmen	5	800	900	850	950
ları,	6	700	750	750	850
	7	550	650	650	750
ndroları	8	500	550		
il olup				1700	1900
ukarıda	1	1300	1500	1200	1350
ışında	2	900	1050	900	1000
	3	700	800	800	900
	4	650	700	700	800
	5	500	600	600	700
Rİ	6	450	500	400	450
Uzman	7	250	350	350	400
p, Diş	8	300	300	1250	1350
Uzman					
Hekim,	1	1150	1200	900	1000
Hekim,					
Biyolog					
almış					
Tababet					

Esas Sayısı: 1990/22
Karar Sayısı: 1992/6

	2	800	850	700	750	
hallerde	3	600	650	550	600	8
belgesi	4	450	500			6
ya bu						
ermanlık						
doktora						
ile				2300	2600	
	1	1750	2000	1700	1900	2
Diğer	2	1300	1500	1200	1350	2
ilimleri	3	900	1050	800	900	
i,	4	650	700			
				2300	2600	
	1	1750	2000	1700	1900	
	2	1300	1500	1200	1350	2
ndroları	3	900	1050	1150	1300	
il olup	4	850	1000	900	1000	
ukarıda	5	700	800	800	900	
dışında	6	650	700	700	800	
	7	500	600	600	700	9
ĞİTİM	8	540	500			8
RETİM				1700	1900	
RI						
ları bu	1	1300	1500	1200	1350	2
dahil	2	900	1050	800	900	
	3	650	700	600	700	

Esas Sayısı: 1990/22
Karar Sayısı: 1992/6

	4	450	550	1250	1900	8
	1	1150	1200	900	1350	2
	2	800	850	700	900	
K	3	600	650	550	700	
Rİ	4	450	500			8
ları bu				5300	6100	
dahil	1	3900	4600			4
				3300	3800	
	1	2500	2900			4
				2800	3200	
	1	2100	2400	2300	2600	3
	1	1750	2000	1700	1900	3
	2	1300	1500	1200	1350	2
DİN	3	900	1050	800	900	
Rİ	4	650	700			
ları bu						
dahil						
Yüksek				1700	1900	
	1	1300	1500	1200	1350	2
	2	900	1050	800	900	
ğerleri	3	650	700	600	700	
	4	450	550	1250	1350	8
	1	1150	1200	900	1000	

Esas Sayısı: 1990/22
Karar Sayısı: 1992/6

	2	800	850	700	750
	3	600	650	550	600
Rİ	4	450	500		
				5300	6100
Emniyet Bü	1	3900	4600		
Teftiş Başkanı, Akademi				3300	3800
Emniyet Müdür ile	1	2500	2900		
İstanbul, Emniyet				2800	3200
	1	2100	2400	2300	2600
Daire ile	1	1750	2000	1700	1900
Düğümleri,	2	1300	1500	1200	1350
Adroları İçerisinde	3	900	1050	800	900
Müdürü Zarfları	4	650	700		
				1700	1900
	1	1300	1500	1200	1350
Yüksek	2	900	1050	800	900
	3	650	700	600	700
	4	450	550	1250	1350
	1	1150	1200	900	1000
	2	800	850	700	750

Esas Sayısı: 1990/22
Karar Sayısı: 1992/6

	3	600	650	550	600	8
	4	450	500			6
				5800	6600	
Rİ	1	4200	5000	5300	6100	7
	1	3900	4600			7
İmniyet rü						
Teftiş Başkanı, Ademisi	1 inci derecenin 4 üncü kademisi					
İmniyet Müdür ile	1			3600	4100	
İstanbul, İmniyet	2	2700	3100	3100	3500	4
	3	2300	2700	2800	3200	4
Daire ile il	4	2100	2400	2300	2600	3
ürleri,	5	1750	2000	1700	1900	3
Adroları il olup	6	1300	1500	1600	1800	2
Müdürü zanmış	7	1200	1400	1300	1450	2
	8	1000	1150	1200	1350	1
	9	900	1050	1000	1100	1
Adroları il olup		800	900	850	950	1
ukarıda dışında		700	750			1

Yüksek

Esas Sayısı: 1990/22
Karar Sayısı: 1992/6

İDARE

İRİ

İsteşar

li

ndroları
il olup
ukarıda
dışında
inci

len
r için
İdare

ı görev
için
ek

n
mamak

II SAYILI CETVEL

KADROLARI GENEL İDARE HİZMETLERİ

Esas Sayısı: 1990/22
Karar Sayısı: 1992/6

SINIFININ BİRİNCİ DERECESİNDE BULUNANLARIN
EK GÖSTERGELERİ

DERECE	1.1.1991'den itibaren Uygulanacak Göstergeler	Ek	1.1.1992'den itibaren Uygulanacak Göstergeler	Ek	1.1.1993'den İtibaren Uygulanacak Göstergeler	Ek	1.1.1994'den itibaren Uygulanacak Göstergeler	ek	U	G
--------	--	----	--	----	--	----	--	----	---	---

KANLIK VE
DA

k Müşaviri,

k Başkan

üşaviri,

k Basın

üşaviri,

şar,

Başkonsolos,

1

anı (Ana ve
Birimi),

Kütüphane

Müdür

e Gümrük
Müşaviri,

ka Danışma
Dışişleri
m Merkezi

İl Müdürü
, İzmir).

(Ankara,

ve İskan
a, İstanbul,

Bölge

Gen Kurulu

Başmüdürü
İzmir)

Muhafaza
(Ankara,
nlar,

1

2100

2400

2800

3200

YARGI
BAĞLI VE
UŞLAR İLE
İM
NDA

ecclisi Üyesi,

urulu Üyesi,

dürü,

Personel
Yardımcısı,

çjisi Kurumu
,

onut İdaresi
nu Ortaklığı
rdımcısı

o Kurumu
,

ültür,Dil ve
Kurumu

Esas Sayısı: 1990/22
Karar Sayısı: 1992/6

Başkanı ile
Merkezi,

urumu,

Kurumu,

ltür Merkezi
arı

Planlama
Sekreter

Planlama
Sekreter

Planlama
Başkanı
(ni):

rma Kurumu

Dış Ticaret
e Bşk. (Ana

Müdür

ulu Başkanı,
Kurulu Genel
si,

erarası Kurul

Genel

ri Yüksek

İnceleme

ü (Ankara,
)
Devlet

Müsteşarlığı

Dış Ticaret
viri,

Müşaviri

MAHALLİ
BAĞLI VE
ŞLARDA

Belediye
Müdürü,

Belediye
Yardımcısı,

Şube Başkanı,

1

2100

2400

2800

3200

Müdür

ŞİRKETLER VE
DİĞER HİZMETLER
ŞİRKETLERİ

Müşaviri,

Özel Kalem

Müdürlük ve
Şube Başkanı,

İlişkiler

1

2100

2400

2800

3200

Şube Başkanlığı Özel

Şube Sekreteri,

Şube Başkanı,

Müdürü,

Müdürü,

Askeri

esi Müdürü,

Müdürü,

ürü,

Uzlaşma
nı,

Komisyonu

k Müdürü,

üdürü,

Vatandaşlık

Başmüdürü,

Muhafaza

ve İskan

Atatürk Kül.

ürü (İstanbul

Müdürü

rsu Müdürü,

t Müdürü,

üdürü,

ğı ve İş
Müd. Gemi
skanı,

Esas Sayısı: 1990/22
Karar Sayısı: 1992/6

Validebağ
r. Hst. Başk.

nma Koleji

Yardımcısı,

Başmüdür

Muhafaza

i,

YARGI
BAĞLI VE
UŞLAR İLE
İM
NDA

1

1750

2000

2300

2600

iltür, Dil ve
Kurumu
Üyesi,

Müşaviri,

şaviri,

anı,

manı,

eter,

e Ortadoğu
n Merkezi

Hıfzıssıhha

ürü,

Teknik

adaastro Kurs

Fen Kurulu

ulu Başkanı,

etkik Kurulu

Geliştirme

ve İstişare

era ve Balesi

Genel
si,

Müdür

ve Teknik

ğlık Meslek

rü,

Müdürü,

Müdürü,

Müdürü,

dürü,

isleri,

Hastaneleri

Araştırma
Üd.,

Müdürü,

İstihbarat

at Müdürü,

Rasathanesi

Anadolu
k.,

Müdürü,

dürü,

idürü,

Müdürü,

erarası Kurul
rd.,

kreteri,

ürü,

dürü,

irü,

Yardımcısı

dürü,

idürü,

esi Müdürü,

Bankası, T.
ve T. Halk
Genel
inci derece
len;

t Krediler

Kredileri

e Geliştirme

liler Müdürü,

Kalkınma

eri Kredileri

tif Kredileri

fler Müdürü,

i Krediler

ileri Müdürü,

ve Tahvil

Müdürü,

ve Banka

i,

ve Menkul

,

Hizmetleri

Muameleler

er Müdürü,

Müdürü,

dürü,

Muhasebe

e Müdürü,

Müdürü,

ve Satınalma

dürü,

dürü,

1

1750

2000

2300

2600

ve Proje

eri Müdürü,

n Müdürü,

em Merkezi

MAHALLİ
BAĞLI VE
ŞLARDA

anı

1

1750

2000

2300

2600

Belediye I.

i Belediye

t

ar Müdürü

etkik Kurulu

Esas Sayısı: 1990/22
Karar Sayısı: 1992/6

III SAYILI CETVEL

Sayıştay Başkanı, Daire Başkan ve Üyeleri ile Sayıştay

Meslek Mensupları ve Sayıştay Savcı ve Savcı Yardımcılarının

Ek Göstergeleri

Esas Sayısı: 1990/22
Karar Sayısı: 1992/6

İVANI	DERECE	1.1.1991'den İtibaren Uygulanacak Göstergeler	Ek	1.1.1992'den İtibaren Uygulanacak Göstergeler	Ek	1.1.1993'den İtibaren Uygulanacak Göstergeler	Ek	1.1.1994'den İtibaren Uygulanacak Göstergeler	Ek	1. Uygulana Göstergel
Sayıştay n aylık birinci son						6300				80
e	1	4400		5400				7100		
Sayıştay						5300				70
,Üyeleri Sayıştay aylık birinci son	1	3900		4600				6100		
e										
Sayıştay nsupları ay savcı rından;						3600				48
Birinci aylığını	1	2700		3100		3100		4100		40
e bu	1	2300		2700		2800		3500		36
dört										
al etmiş	2	2100		2400		2300		3200		30
dan										
e yeterli	3	1750		2000		1700		2600		23
e,										
	4	1300		1500		1600		1900		22
e										
	5	1200		1400		1300		1800		16
	6	1000		1150		1200		1450		15
	7	900		1050		1000		1350		13
	8	800		900		850		1100		11
	9	700		750				950		

4. MADDE 4- 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 64 üncü maddesinin sonuna aşağıdaki ibare eklenmiştir;

"Ancak, 72 nci madde gereğince belirli bir süre görev yapmak üzere mecburi olarak sürekli görevle atanan Devlet Memurlarından kalkınmada 1 inci derecede öncelikli yörelerde bulunanlara (Erzurum ve Artvin İl'leri dahil) bu yörelerde fiilen çalışmak suretiyle başarılı geçirilen her iki yılın karşılığında aylık derecelerinin yükseltilmesinde dikkate alınmak üzere ayrıca bir kademe ilerlemesi daha verilir. Yıllık izinde geçirilen süreler fiilen çalışılmış sayılır. İki yıldan az süreler dikkate alınmaz."

5. MADDE -5- 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 72 nci maddesinin 2 nci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve bu maddeye bu fıkradan sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkralar ve bentler eklenmiştir.

"Yeniden veya yer değiştirme suretiyle yapılacak atamalarda; aile birimini muhafaza etmek bakımından kurumlar arasında gerekli koordinasyon sağlanarak memur olan diğer eşin de isteği halinde ataması, atamaya tabi tutulan memurun atandığı yere 74 ve 76 nci maddelerde belirtilen esaslar çerçevesinde yapılır. Yer değiştirme suretiyle atanmaya tabi memurun atandığı yerde eşinin atanacağı teşkilatın bulunmaması ya da teşkilatı olmakla birlikte niteliğine uygun münhal bir görev bulunmaması ve ilgilinin de talebi halinde, bu personele eşinin görev süresi ile sınırlı olmak üzere aşağıdaki şartlarda izin verilebilir.

Bu suretle izin verilenlere; aylık ve diğer ödemelerine karşılık olarak, aylık (taban ve kıdem aylığı dahil), ek gösterge, zam ve tazminatlarının kanuni kesintiler düşüldükten sonraki net miktarının, eşleri;

a) Olağanüstü Hal Bölgesine dahil illerle bu illere mücavir olarak belirlenen illerde görevli olanlara % 60'ı.

b) Kalkınmada 1 inci derecede öncelikli yörelerde görevli olanlara % 50'si

c) Kalkınmada 2 nci derecede öncelikli yörelerde görevli olanlara % 25'i,

kurumlarınca kadro tasarrufundan ödenir.

Eşleri diğer yörelerde görevli olanlar ise ücretsiz izinli sayılır.

Yukarıda sayılanların kadroları eşlerinin görevlendirme süresiyle sınırlı olarak saklı tutulur. Ancak, bu süre memuriyet boyunca 4 yılı hiç bir surette geçemez. Bunların kademe ilerlemesi; emeklilik ve diğer bütün hakları ve yükümlülükleri devam eder. Ancak ücretsiz izin verilenlerin bu sürelerinin emeklilikten sayılabilmesi için kesenek ve kurum karşılıklarının her ay kendileri tarafından T.C. Emekli Sandığına yatırılması gerekir."

6. MADDE 6- 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 79 uncu maddesinin 1 inci fıkrasında yer alan "... aylık veya ücretlerini kurumlarından alırlar." ibaresi "... aylık ve diğer her türlü ödemeleri ile sözleşme ücretlerinin kanuni kesintilerden sonra kalan net tutarının % 60'ını kurumlarından alırlar." şeklinde değiştirilmiştir.

7. MADDE 7- 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 202 nci maddesinin 2 nci fıkrasının sonuna aşağıdaki ibare eklenmiştir.

"Bu fıkra da yer alan gösterge rakamlarını 5 katına kadar artırmaya Bakanlar Kurulu yetkilidir."

8. MADDE 8- 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun mülga 213 üncü maddesinden sonra gelen "Zam ve Tazminatlar" başlıklı ek maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Ek Madde-

I- Zamlar :

- a) Niteliği ve çalışma şartları bakımından güç olan işlerde çalışanlara iş güçlüğü zammı,
- b) Hayat ve sağlık için tehlike arz eden hizmetlerde çalışanlara iş riski zammı,
- c) Sayıştay'a hesap vermekle yükümlü olan saymanlarla, vezne açığından malen sorumlu olan veznedar ve diğer görevlilere mali sorumluluk zammı,
- d) Temininde, görevde tutulmasında veya belli yerlerde istihdam edilmesinde güçlük bulunan elemanlar için temininde güçlük zammı ödenir.

II- Tazminatlar :

Görevin önemi, görevlinin sorumluluk ve niteliği, görev yerinin özelliği, hizmet süresi ve eğitim seviyesi gibi hususlar gözönüne alınarak, bu Kanunda belirtilen en yüksek Devlet memuru aylığının (ek gösterge dahil) brüt tutarının;

A- Özel Hizmet Tazminatı:

a) Genel İdare Hizmetleri Sınıfına dahil kadrolarda bulunanlar ile üst yönetim görevi yapan personelden;

1. Birinci derece kadrolarda bulunanlar için % 63'üne,
2. İkinci derece kadrolarda bulunanlar için % 35'ine,
3. Üçüncü derece kadrolarda bulunanlar için % 24'üne,
4. Dördüncü derece kadrolarda bulunanlar için % 10'una,

b) Teknik ve Sağlık Hizmetleri Sınıfına dahil kadrolarda görev yapanlardan;

1. Dört yıl ve daha fazla süreli yükseköğrenim veren okul mezunları için % 50'sine,
2. Dört yıldan aşağı yükseköğrenim veren okul mezunları için % 43'üne,
3. Lise dengi mesleki öğrenim veren okul mezunları için % 36'sına,

Esas Sayısı: 1990/22
Karar Sayısı: 1992/6

4. Yalnızca sağlık hizmetleri sınıfına dahil kadrolarda görev yapan ortaokul dengi mesleki okul mezunları için % 14'üne,

Ancak, kurumların teknik ve sağlık hizmetleri sınıflarına ait kadrolarında görevli olup da, bu görevleriyle ilgili olmayan bir üst öğrenimi bitirenler için önceki öğrenim durumlarına ait tazminat nispetleri esas alınır.

Teknik ve Sağlık Hizmetleri sınıfına dahil kadrolarda bulunan personelden kalkınmada öncelikli yörelerde çalışanlar için bu oranlara 10 puana kadar ilave yapılabilir.

4 yıl ve daha uzun süreli yükseköğrenimi bitirerek kurumların teknik hizmetler sınıfı veya İl ya da bölge teşkilatında 1 inci derece yönetici kadrolarına atanan yüksek mühendis, mühendis, yüksek mimar, mimar ve benzeri teknik bilimler lisansiyerlerinden yatırım hizmetlerinde görevlendirilen personelin özel hizmet tazminatları, ilgili Bakanın onayı ile yabancı dil bilgileri 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 2 nci maddesi uyarınca yapılacak seviye tespiti sonucunda (A) düzeyinde olanlara % 80, (B) düzeyinde olanlara % 50 ve (C) düzeyinde olanlara % 30 oranında artırılmak suretiyle ödenebilir. Bu şekilde ödeme yapılacak personelin toplam sayısı kurumun başlangıç bütçesi yatırım ödeneğinin her yirmi milyar lirası (küsuru dahil) bir personel olarak hesaplanacak rakamı geçemez.

c) Avukatlık Hizmetleri Sınıfına dahil kadrolarda bulunanlar için % 36'sına,

d) Başbakanlık Müfettiş ve Müfettiş Yardımcıları için % 67'sine,

e) Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulu Başkan, üye, başdenetçi, denetçi ve denetçi yardımcıları ile Maliye ve Gümrük Bakanlığı ve Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığı merkez denetim elemanları için % 57'sine,

f) Bakanlık, Diyanet İşleri Başkanlığı ve bağımsız genel müdürlük müfettiş ve müfettiş yardımcıları ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, İş ve İş Güvenliği Müfettiş ve Müfettiş Yardımcıları ve bakanlıklar merkez teşkilatına dahil kontrolör ve stajyer kontrolörler için 53'üne,

g) Sosyal Sigortalar Kurumu Sigorta Müfettiş ve Müfettiş Yardımcıları için % 44'üne,

h) İlköğretim Müfettişleri, Belediye ve Belediyelere bağlı genel müdürlük müfettiş ve müfettiş yardımcıları ile defterdarlık kontrol memurları için % 34'üne,

i) Başbakanlık Uzmanları, Devlet Planlama Uzmanları, Devlet Personel Uzmanları, Devlet Bütçe Uzmanları, bakanlık ve bağlı kuruluşların A.T. Uzmanları ile Hazine ve Dış Ticaret Uzmanlarına ve bunların yardımcısına % 22'sine,

j) İçişleri Bakanlığı Planlama Uzmanları ile bunların yardımcısına % 15'ine,

k) Dışişleri meslek memurlarından (aday meslek memurları dahil);

1. 9-7 nci derecelerin kademelerinden aylık alanlara % 30'una,

2. 6-2 nci derecelerin kademelerinden aylık alanlara % 35'ine,

1) 36 nci madde kapsamındaki Teknik Hizmetler Sınıfında görev alma niteliklerini taşıyıp, Milli Eğitim Bakanlığına bağlı mesleki ve teknik öğretim okul ve kurumlarına atelye, laboratuvar veya meslek dersleri öğretmeni olarak eğitim öğretim hizmetleri sınıfına dahil öğretmen unvanlı kadrolara atananlardan;

1. Dört yıllık yükseköğrenim görenler için % 8'ine,

2. İki yıllık yükseköğrenim görenler için % 4'üne,

B- Eğitim Öğretim Tazminatı:

Eğitim öğretim hizmetleri sınıfına dahil kadrolarda bulunan öğretmenler için % 15'ine,

Bu tazminat fiilen öğretmenlik yapanlara (ilköğretim ve okul müdürleri ile yardımcıları, cezaevi okullarında çalışan öğretmenler, yönetici, eğitim uzmanı ve eğitim uzman yardımcıları dahil, ilköğretim müfettişleri hariç) ödenir.

C- Din Hizmetleri Tazminatı :

a) İl Müftüsü kadrolarında bulunanlar için % 10'una,

b) İl Müftü Yardımcısı ile İlçe Müftüsü kadrolarında bulunanlar için % 9'una,

c) Din hizmetleri sınıfına dahil kadrolarda bulunanlardan;

1. Yükseköğrenimli olanlar için % 8'ine,

2. İmam Hatip Lisesi mezunları için % 6'sına,

3. Diğerleri için % 3'üne,

D- Emniyet Hizmetleri Tazminatı:

a) Emniyet Hizmetleri Sınıfına dahil kadrolarda bulunanlar için % 15'ine,

b) Yardımcı Hizmetler sınıfına dahil kadrolarda bulunan çarşı ve mahalle bekçileri için % 5'ine,

E- Mülki İdare Amirliği Hizmetleri Tazminatı:

Mülki İdare Amirliği hizmetleri sınıfına dahil kadrolarda bulunanlardan;

a) Mülkiye Müfettişleri için % 62'sine,

b) 1, 2 ve 3 üncü dereceli kadrolarda bulunanlar için % 53'üne,

c) Diğerleri için % 40'ına,

F- Denetim Tazminatı:

Esas Sayısı: 1990/22
Karar Sayısı: 1992/6

a) Başbakanlık, Bakanlık, Müsteşarlık, Diyanet İşleri Başkanlığı ve bağımsız Genel Müdürlük Müfettiş ve Müfettiş Yardımcıları, Maliye ve Gümrük Bakanlığı Hesap Uzmanları ve Uzman Yardımcıları ile Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığı Bankalar Yeminli Murakıpları ve Murakıpları Yardımcıları, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı İş ve İş Güvenliği Müfettiş ve Müfettiş Yardımcıları, Bakanlıklar ile Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığı Merkez Teşkilatına dahil Kontrolörler ve Stajyer Kontrolörler için % 10'una,

b) Sosyal Sigortalar Kurumu Sigorta Müfettiş ve Müfettiş Yardımcıları, İlköğretim Müfettişleri, Belediyeler ve Belediyelere bağlı Genel Müdürlük Müfettiş ve Müfettiş Yardımcıları Defterdarlık Kontrol Memurları; Başbakanlık, Devlet Planlama, Devlet Personel, Devlet Bütçe Uzmanları, Bakanlık ve Bağlı Kuruluşların A.T. Uzmanları, Hazine ve Dış Ticaret Uzmanları ile Çevre Uzmanları ve bunların yardımcıları için % 7'sine,

c) İçişleri Bakanlığı Planlama Uzmanları ile Yardımcıları için % Sine, kadar bu nispetleri aşmamak üzere Bakanlar Kurulunca belirlenecek esas, ölçü ve nispetler dahilinde yukarıdaki tazminatlar ayrıca ödenir.

Hizmetin niteliği itibariyle birden fazla özel hizmet tazminatı verilmesi gereken durumlarda bu tazminatlardan fazla olanı ödenir. Mülki İdare Amirliği Hizmetleri Sınıfına dahil kadrolarda bulunanlar için tespit edilmiş özel hizmet tazminatı oranının aynı kadro veya unvan için tespit edilen Mülki İdare Amirliği Hizmetleri tazminatı oranından farklı olması halinde fazla olan tazminat ödenir.

Bu zam ve tazminatların hangi işi yapanlara ve hangi görevlerde bulunanlara ödeneceği, miktarları, ödeme usul ve esasları, ilgili kurumların yazılı isteği ve Devlet Personel Başkanlığının görüşü üzerine Maliye ve Gümrük Bakanlığınca bütün kurumları kapsayacak şekilde ve 154 üncü madde uyarınca katsayının Bakanlar Kurulunca değiştirilmesi durumu hariç yılda bir defa olmak üzere hazırlanır ve Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulur.

Ancak, Milli İstihbarat Teşkilatı fiili kadrosuna dahil bulunanlara ödenecek iş güclüğü, iş riski ve temininde güçlük zamları ile mali sorumluluk zammının miktarları, ödeme usul ve esasları Başbakan tarafından belirlenir.

Bu zam ve tazminatlara hak kazanmada ve bunların ödenmesinde aylıklara ilişkin hükümler uygulanır. Ancak, sağlık kurulu raporu üzerine verilen hastalık izinleri ile kanser, verem ve akıl hastalıkları gibi uzun süreli bir tedaviye ihtiyaç gösteren hastalığa yakalananların kullandığı hastalık izinleri ve hastalıkları sebebiyle resmi yataklı tedavi kurumlarında yatarak gördükleri tedavi süreleri hariç olmak üzere bir takvim yılı içinde kullandığı hastalık izin süreleri toplamının 7 günü aşması halinde, aşan günlere isabet eden zam ve tazminatlar % 25 eksik ödenir.

Yurt dışına sürekli görevli gönderilenlere bu zam ve tazminatlar ödenmez.

Maddenin 1 inci bölümünde yer alan zamlar hariç diğer tazminatlar damga vergisi hariç herhangi bir vergiye tabi tutulmaz.

9. MADDE 9- 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun Ek 26 ncı maddesinin (a) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilerek görev unvanları ile gösterge rakamları madde metninden çıkartılmıştır.

Esas Sayısı: 1990/22
Karar Sayısı: 1992/6

"a) Bu Kanuna ekli IV sayılı cetvelde unvanları yazılı görevlerde bulunanlara hizalarında gösterilen gösterge rakamlarının memur aylıklarına uygulanan katsayı ile çarpımı sonucu bulunan miktarda makam tazminatı ödenir. Makam tazminatı damga vergisi hariç herhangi bir vergiye tabi tutulmaz ve ödemelerde aylıklara ilişkin hükümler uygulanır. Bu tazminattan yararlananlara ayrıca yüksek hakimlik tazminatı ödenmez."

10. MADDE 10- 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa aşağıdaki IV sayılı Makam Tazminatı cetveli eklenmiştir.

IV Sayılı Makam Tazminatı Cetveli

UNVANI	1.1..1991'dern İtibaren Uygulanacak Göstergeler	1.1.1992'den İtibaren Uygulanacak Göstergeler	1.1.1993'den İtibaren Uygulanacak Göstergeler	1.1. İtibaren U Göstergeler
1)Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreteri, Başbakanlık Müsteşarı	2100 1600		2800 2150	3100 2400
2)Müsteşar, Diyanet İşleri Başkanı		1850		
3)Valiler, Emniyet Genel Müdürü (Vali unvanını ihraz etmiş), Profesör unvanına haiz bulunanlar (bu unvanda üç yılı tamamlamış bulunmaları kaydıyla; 926 sayılı Kanuna tabi olanlar dahil), Büyükelçiler (Türkiye'de görev yaptıkları sürelerle sınırlı olmak kaydıyla)	1300	1500	1750	2000
4)Genel Müdürler ile ek göstergeleri genel müdürler düzeyinde veya daha yüksek tespit edilen unvanlarda görev yapmakta olanlar	1100	1300	1500	1700

11. MADDE 11- 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun (değişik) Ek 28 inci maddesinin beşinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Bu tazminat fiilen görev yapılan süre ile orantılı olarak aysonunda ödenir ve hak kazanma ve ödemelerde aylıklara ilişkin diğer hükümler uygulanır. Bu madde uyarınca yapılan ödemeler damga vergisi hariç herhangi bir vergiye tabi tutulmaz."

12. MADDE 12- 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa aşağıdaki madde eklenmiştir.

"Ek Madde 31- Eğitim ve Öğretim Hizmetleri Sınıfına dahil öğretmen unvanlı kadrolarda görevli olup; fiilen öğretmenlik yapanlara (ilköğretim ve okul müdürleri ile yardımcılarını, cezaevi okullarında çalışan öğretmenler, yönetici, eğitim uzman, ve eğitim uzman yardımcılar, dahil ilköğretim müfettişleri hariç) her öğretim yılında bir defaya mahsus olmak üzere ve öğretim yılının başladığı ay içinde Milli Eğitim Bakan, tarafından belirlenecek tarihte Bakanlar Kurulunca belirlenecek miktarda öğretim yılına hazırlık ödeneği ödenir.

Bu ödenek damga vergisi hariç diğer vergi ve kesintilere tabi tutulmaz."

13. MADDE 13- 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun Ek Geçici 8 inci maddesinin üç ve dördüncü fıkraları kaldırılmış ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"Sayıştay Başkanı, Daire Başkanları, Üyeleri ve Sayıştay Savcısı ile Sayıştay meslek mensupları ve sayıştay savcı yardımcılarının aylıkları, unvanları dikkate alınarak bu Kanuna ekli III sayılı cetvelde gösterilen ek gösterge rakamlarının eklenmesi suretiyle hesaplanır."

14. MADDE 14- 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun Ek Geçici 16 ncı maddesinin son fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Bu şekilde sözleşme ile çalıştırılanlar, kesenekleri kendilerince ve kesenek karşılıkları da kurumlarınca karşılanmak üzere, T. C. Emekli Sandığı ile ilgilendirilirler. Sanatçı, sanatkar, sanatçı öğretmenler ile devlet sanatçılarının emeklilik kesenekleri bu Kanuna ekli 1 sayılı Ek gösterge cetvelinde kadroları teknik hizmetler sınıfında yer alan mühendisler için öngörülen ek göstergeler esas alınır. Ancak yönetici kadrolar karşılık gösterilerek sözleşme ile çalıştırılanların emeklilik kesenekleri bu kadrolar için saptanmış bulunan ek göstergelerden düşük olamaz."

15. MADDE 15- 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa aşağıdaki ek geçici madde eklenmiştir.

"EK GEÇİCİ MADDE- Bu Kanun hükmünleri uyarınca sözleşmeli statüde çalışan personelden 1990 yılı sonuna kadar memurluğa geçmek için yazılı olarak başvuranlar, öğrenim durumlarına göre yükselebilecekleri tavanı aşmamak kaydı ile, bu Kanunun ek geçici 1, 2 ve 3 ncü maddeleri hükümleri 8.6.1984 tarih ve 217 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 2 nci maddesinde sayılan kuruluşlarda 1.3.1979 tarihinde görevli olanlar ayrıca 20.12.1979 tarih ve 2182 sayılı Kanun hükümleri de dikkate alınarak derece ve kademeleri tespit edilmek suretiyle sınav şartı aranmaksızın boş memur kadrolarına intibak ettirilebilirler."

16. MADDE 16- 27.7.1967 tarih ve 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununun değişik 137 nci Maddesinin dördüncü fıkrasının (d) bendinden sonra gelen fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Ancak yukarıdaki gösterge rakamlarına;

- a) Subaylar için I sayılı ek gösterge cetvelinde,
b) Astsubaylıktan subay olanlar için II sayılı ek gösterge cetvelinde,
c) Astsubaylar için III sayılı ek gösterge cetvelinde.

d) Askeri hakimler için IV sayılı ek gösterge cetvelinde, Rütbe ve derecelere göre belirlenen ek gösterge rakamları eklenir. Ancak, Askeri hakim ve savcılar için IV sayılı ek gösterge cetvelinde veya özel kanunlar gereğince saptanan ek gösterge rakamları I sayılı cetvelde eşidi rütbeleri itibariyle saptanan ek gösterge rakamlarından farklı ise, kendilerine fazla olan ek gösterge rakamları uygulanır.

17. MADDE 17- 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununa aşağıdaki I, II, III ve IV sayılı Ek Gösterge Cetvelleri eklenmiştir.

1 SAYILI EK GÖSTERGE CETVELİ

(Subaylar İçin)

VANI	DERECE	1.1..1991'den		1.1.1992'den		1.1.1993'den		1.1.1994'den		1
		İtibaren Uygulanacak Göstergeler	Ek	İtibaren Uygulanacak Göstergeler	Ek	İtibaren Uygulanacak Göstergeler	Ek	İtibaren Uygulanacak Göstergeler	Ek	İtibaren Uygulanacak Göstergeler
Genel	1			6200		7100		8000		9
şkanı		5300								
uvvet	1			5700		6600		7500		8
1 ve Genel	1	4900		5200		6100		7000		8
ve	1	4400		5000		5800		6600		7
olmak	1	4200		4600		5300		6100		7
-	1	3900		4200		4800		5500		6
	1	3600		3800		4300		5000		5
-	1	3300		3100		3600		4100		4
	1	2700		2400		2800		3200		3
	2	2100		2000		2300		2600		3

Esas Sayısı: 1990/22
Karar Sayısı: 1992/6

-	3	1750	1500	1700	1900	2
-	4	1300	1150	1300	1450	1
-	5	1000	900	1000	1100	1
-	6	800	750	850	950	1
-	7	700	650	750	850	9
-	8	550	550	650	750	8
-		500				

II Sayılı Ek Gösterge Cetveli

(Astsubaylıktan Subaylığa Geçenler İçin)

DERECE	1.1.1991'den İtibaren Uygulanacak Ek Göstergeler	1.1.1992'den İtibaren Uygulanacak Göstergeler	1.1.1993'den İtibaren Uygulanacak Göstergeler	1.1.1994'den İtibaren Uygulanacak Göstergeler	1.1.1995'den İtibaren Uygulanacak Göstergeler	EL
2	1750	2000	2300	2600	3000	
3	1300	1500	1700	1900	2200	
4	1000	1150	1300	1450	1600	
5	800	900	1000	1100	1300	
6	700	750	850	950	1150	

III Sayılı Ek Gösterge Cetveli

Esas Sayısı: 1990/22
Karar Sayısı: 1992/6

(Astsubaylar İçin)

DERECE	1.1.1991'den İtibaren Uygulanacak Göstergeler	Ek	1.1.1992'den İtibaren Uygulanacak Göstergeler	Ek	1.1.1993'den İtibaren Uygulanacak Göstergeler	Ek	1.1.1994'den İtibaren Uygulanacak Göstergeler	Ek	1.1.1995'den İtibaren Uygulanacak Göstergeler	Ek
2	1750		2000		2300		2600		3000	
3	1300		1500		1700		1900		2200	
4	1000		1150		1300		1450		1600	
5	800		900		1000		1100		1300	
6	700		750		850		950		1150	
7	550		650		750		850		950	
8	500		550		650		750		850	

IV Sayılı Ek Gösterge Cetveli

(Askeri Hakim ve Savcılar İçin)

LAMA	DERECE	1.1.1991'den İtibaren Uygulanacak Göstergeler	Ek	1.1.1992'den İtibaren Uygulanacak Göstergeler	Ek	1.1.1993'den İtibaren Uygulanacak Göstergeler	Ek	1.1.1994'den İtibaren Uygulanacak Göstergeler	Ek	1.1.1995'den İtibaren Uygulanacak Göstergeler	Ek
inci yılımı ve askeri yargı yeliğine hakkını	1			3800		4300		5000			
	1	3300		3100		3600		4100			
	1	2700		2700		3100		3500			

Esas Sayısı: 1990/22
Karar Sayısı: 1992/6

	2	2300	2400	2800	3200
	3	2100	2000	2300	2600
inci	4	1750	1500	1700	1900
ı almış,	5	1300	1400	1600	1800
sınıfa	6	1200	1150	1300	1450
ve	7	1000	1050	1200	1350
nlere,	8	900	900	1000	1100
erlerine	9	800	750	850	950
		700			

18. MADDE 18- 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetler Personel Kanununun 146 ncı maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir..

"Ancak, Türk Silahlı Kuvvetlerine bağlı okullardan mezun olan ve 30 Ağustos tarihinde atamaları yapılan Subay ve Astsubayların 1 Eylül-14 Eylül tarihleri arasındaki döneme ait kıst aylıkları peşin ödenir."

19. MADDE 19- 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununun (değişik) Ek 3 üncü maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"Ancak memleketin ekonomik gelişmesi, genel geçim şartları ve Devletin mali imkanları dikkate alınarak mali yılın ikinci yarısı için ödenecek miktarlarda aynı usullere uyularak değişiklik yapılabilir."

20. MADDE 20- 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununun değişik Ek 17 nci maddesinde rütbeler itibarıyla yer alan hizmet tazminatı oranları 1.1.1991 tarihinden itibaren 5'er puan, 1.1.1992 tarihinden itibaren ayrıca 5'er puan daha artırılmak suretiyle ödenir.

21. MADDE 21- 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununa aşağıdaki V sayılı Makam Tazminatı cetveli eklenmiştir.

V Sayılı Makam Tazminatı Cetveli

UNVANI	1.1.1991'den İtibaren Uygulanacak Göstergeler	1.1.1992'den İtibaren Uygulanacak Göstergeler	1.1.1993'den İtibaren Uygulanacak Göstergeler	1.1.1994'den İtibaren Uygulanacak Göstergeler	1.1.1995'den İtibaren Uygulanacak Göstergeler
1) İlkurmay anı	2900	3400	3900	4400	5000
2) General ve amiral olmak ayla Kuvvet utanları ve arma Genel utanı	2100 1800 1600 1400	2400 2150 1850 1650	2800 2450 2150 1900	3100 2800 2400 2150	3600 3200 2800 2500
3) General ve amiraller	1300 1100	1500 1300	1750 1500	2000 1700	2300 2000
4) General ve amiraller					
5) General ve amiraller					
6) General ve amiraller					
7) mli ylar					

22. MADDE 22- 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununun değişik Ek 18 inci maddesinin (a) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilerek rütbe ve görev unvanları ile gösterge rakamları madde metninden çıkarılmıştır.

"Bu Kanuna ekli Ek-V sayılı makam tazminatı cetvelinde yazılı rütbe ve görevlerde bulunanlara hizalarında gösterilen gösterge rakamlarının memur aylıklarına uygulanan katsayı ile çarpımı sonucu bulunan miktarda makam tazminatı ödenir. Makam tazminat, damga vergisi hariç herhangi bir vergiye tabi tutulmaz ve ödemelerde aylıklara ilişkin hükümler uygulanır."

23. MADDE 23- 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 378 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 6 ncı, maddesi ile değişik 33 üncü maddesinin a fıkrasının üçüncü bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Lisansüstü eğitim-öğretim için yurtdışına gönderilecek araştırma görevlileri hakkında yukarıdaki atama süresi ile ilgili hüküm uygulanmaz. Bu gibilerin öğrenim ücretleri ve yolluklar, dahil her çeşit sosyal ve diğer giderleri bağlı buldukları, üniversitelerin personel giderleri içerisinde açılacak özel tertipten ödenir. Lisansüstü eğitim-öğretim için yurtdışına gönderilen araştırma görevlileri kadrolarında bırakılırlar ve (Burslu gidenlerin bir yılı aşan süreleri ile şahsen özel burs sağlayan ve bu burstan istifade etmesi için kurumlarınca kendilerine aylıksız izin verilmesi uygun görülenler hariç) aylık ve diğer her türlü ödemelerin kanuni kesintilerden sonra kalan net tutarının % 60'ını kurumlarından alırlar. Bunlardan kurumlarınca gönderilenlere, 1416 sayılı Ecnebi Memleketlere Gönderilecek Talebe Hakkında Kanun hükümlerine göre aynı ülkede bulunan öğrencilere verilen tahsisat tutarında ayrıca ödeme yapılır. Burslu gidenlerin aldıkları burs miktarları bu miktarın altında ise aradaki fark kurumlarınca kendilerine ayrıca ödenir. Bunların okul ücretleri ile eğitim ve öğretime başlayabilmeleri için zorunlu olan kurs ücretleri karşılanır. Kitap ve kırtasiye bedelleri ile diğer eğitim ve öğretim giderlerini karşılamak için her yıl Mart ve Eylül aylarında iki eşit taksitte ödenmek üzere birer aylıkları tutarında ek ödenek verilir."

24. MADDE 24- 4.11.1981 tarih ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 38 inci maddesinin son fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Bu madde uyarınca görevlendirilen öğretim elemanları, kendi kurumlarından alacakları aylık ve ödeneklerden başka, görevlendirildikleri kurumlarda yürüttükleri görevler için öngörülen aylık ve ek göstergelerin brüt tutarının yarısını ayrıca ikinci görev aylığı olarak alırlar ve bu ödemeleri döner sermayelere yatırmak zorunda değildirler. Bunlara görevlendirildikleri kurumlarca bu ödeme dışında başkaca bir ödeme yapılamaz."

25. MADDE 25- 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 39 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"MADDE 39- Öğretim elemanlarının kurumlarından yolluk almaksızın yurt içinde ve dışında kongre, konferans, seminer ve benzeri bilimsel toplantılarla, bilim ve meslekleri ile ilgili diğer toplantılara katılmalarına, araştırma ve inceleme gezileri yapmalarına, araştırma ve incelemenin gerektirdiği yerde bulunmalarına, bir haftaya kadar dekan, enstitü ve yüksek okul müdürleri, onbeş güne kadar rektörler izin verebilirler. Bu şekilde onbeş günü aşan veya yolluk verilmesini gerektiren veya araştırma ve incelemenin gerektirdiği masrafların üniversite ile buna bağlı birimlerin bütçesinden veya döner sermaye gelirlerinden ödenmesi icabeden durumlarda, ilgili yönetim kurulunun kararı ve rektörün onayı gereklidir.

Öğretim elemanları birinci fıkrada ve bu kanunun 33 üncü maddesinde sayılan yurt dışına gönderilme halleri dışında mesleklerine ait hizmetlerde yetiştirilmek, eğitilmek , bilgilerini artırmak veya staj yapmak için Yükseköğretim Kurulunun teklifi üzerine Bakanlar Kurulunca üniversiteler itibariyle bir yılı geçmeyecek şekilde her yıl belirlenecek kontenjan ve süreler dahilinde yurt dışına gönderilebilecekleri gibi aynı amaçlarla dış burslara dayanılarak da gönderilebilirler. Belirlenen kontenjanların üniversiteye bağlı birimler arasında dağıtımı üniversite yönetim kurulunun kararı ve rektörün onayı, gönderilme ise ilgili yönetim kurulunun kararı ve rektörün onayı ile olur. Zorunlu hallerde yurt dışında kalma süresi ilgili yönetim kurulunun kararı ve rektörün onayı ile yarısına kadar uzatılabilir. Bunlar hak ve yükümlülükleri

Esas Sayısı: 1990/22
Karar Sayısı: 1992/6

bakımından 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa göre aynı amaçla yurt dışına gönderilenlerin tabi oldukları hükümlere tabi olurlar. Ancak bunlara yapılacak ödemenin miktarı Devlet memurlarına yapılacak ödemeyi geçmemek üzere üniversite yönetim kurulunca daha düşük olarak tespit edilebilir. Öğretim elemanlarından kendilerine yurt dışı kuruluşlarınca burs veya ücret sağlananlar, görev yapacakları sürece yükseköğretim kurulunun belirleyeceği esaslara göre üniversite yönetim kurulunun kararı ile aylıklı veya aylıksız izinli de sayılabilirler.

Gerek birinci fıkraya göre geçici görev yolluğu verilmek suretiyle yurt içinde ve yurt dışında bir yere gönderilenler olsun gerekse ikinci fıkraya göre gidiş-dönüş yol yevmiyesi ile gideri ödenmek suretiyle yurt dışına gönderilenler olsun, bunlara verilecek yolluk, emsali Devlet memuruna verilen yolluğun aynı olmak üzere genel hükümler çerçevesinde tespit edilir. Geçici görev yolluğu Yüksek- öğretim Kurumu hesabına gönderilenlere kurum bütçesinden üniversite dışındaki kurum hesabına gönderilenlere ise ilgili kurumun bütçesinden ödenir."

26. MADDE 26- 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 40 ncı maddesinin (b) fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Öğretim üyeleri, ihtiyacı olan üniversitenin isteği ve kendi arzusu üzerine ve ilgili yönetim kurullarının görüşü, rektörün önerisi ile Yükseköğretim Kurulu tarafından, istekte bulunan üniversitenin birimlerinde en az bir eğitim-öğretim yılı için görevlendirilebilirler. Bu şekilde görevlendirilenlerin kadroları beş yıl süre ile saklı tutulur. Açık bulunan bir öğretim üyeliği kadrosuna yapılacak atamada adayların niteliklerinde eşitlik olduğu durumlarda gelişmekte olan bölgelerdeki yüksek- öğretim kurumlarında toplam en az beş yıl bu şekilde veya kadrolu olarak hizmet yapan öğretim üyelerine öncelik verilir."

27. MADDE 27- 2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanununa aşağıdaki Ek Gösterge Cetveli eklenmiştir.

EK GÖSTERGE CETVELİ

	1.1.1991'den	1.1.1992'den	1.1.1993'den	1.1.1994'den	1.
	İtibaren	İtibaren	İtibaren	İtibaren	İtibaren
DERECE	Uygulanacak	Uygulanacak	Uygulanacak	Uygulanacak	Uygulanacak
	Göstergeler	Göstergeler	Göstergeler	Göstergeler	Göstergeler

5000

Esas Sayısı: 1990/22
Karar Sayısı: 1992/6

dört	1	3000	3800	4300	4100	5000
	1	2700	3100	3600	3500	4000
	1-3	2300	2700	3100	2600	4000
	3-5	1750	2000	2300	2600	3000
	1	1750	2000	2300	1900	3000
	2	1300	1500	1700	1450	2200
	3-7	1000	1150	1300		1000

28. MADDE 28- 11.10.1983 tarih ve 2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanununun 5 inci maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve üçüncü fıkrası kaldırılmıştır.

"Aylıkların hesabında ayrıca, bu kanuna ekli ek gösterge cetvelinde unvan ve derecelere göre belirlenen ek gösterge rakamları dikkate alınır."

29. MADDE 29- 11.10.1983 tarih ve 2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanununun 11 inci maddesinin 2 ve 3 üncü fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve 5 inci fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

"Öğretim elemanlarının teorik derslerle yaptıkları uygulama, yönettikleri tez, seminer ve doktora çalışmalarının ve ara sınavların ne ölçüde ders yükünden sayılacağı Yükseköğretim Kurulunca belirlenir. Ancak ara sınavlar için Yükseköğretim Kurulunca öğrenci sayısı gözönünde bulundurulmak suretiyle tespit edilecek ders yükü beş saati, diğer faaliyetler için belirlenecek ders yükü ise bir saati geçemez.

Ders yükü ve ek ders ücretinin hesabında teorik dersler dışındaki faaliyetler için belirlenen toplam yüküm haftalık on saatlik kısmı dikkate alınır, kalan kısım ise maaş karşılığı sayılır.

Esas Sayısı: 1990/22
Karar Sayısı: 1992/6

Dersi veren öğretim elemanına her ders için ayrı ayrı olmak üzere yarı yıl ve yıl sonu dönemlerinde her 50 öğrenci için 300 gösterge rakamının Devlet Memurları Kanununa göre aylıklar için belirlenen katsayı ile çarpımı sonucu bulunacak tutarda sınav ücreti ödenir. Öğrenci sayısının hesabında küsurlar tama iblâğ edilir ve 500 öğrenciden fazlası dikkate alınmaz. Ara sınavlar ve bütünleme sınavları için sınav ücreti ödenmez."

30. MADDE 30- 2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanununun 14 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Gelişmesinde güçlük çekilen yükseköğretim kurumlarının yeterli sayıda öğretim elemanı sağlanamayan fakülte, anabilim, anasanat, bilim ve sanat dallarında görevli öğretim elemanlarına, almakta oldukları aylıklarının (ek gösterge dahil) % 50'sini, kalkınmada öncelikli yörelerde görevli öğretim elemanlarına ise almakta oldukları aylık, ek gösterge, üniversite ödeneği, idari görev ödeneği ve makam tazminatı brüt tutarının 1 inci derece öncelikli yörelerde % 100'ünü, 2' nci derece öncelikli yörelerde % 60'ını geçmemek üzere Geliştirme Ödeneği ödenebilir.

Geliştirme ödeneği verilecek yükseköğretim kurumlarının fakülte, anabilim, anasanat ve sanat bilim "dalları, bu ödenekten yararlanma süreleri ve oranları Yükseköğretim Kurulunun Milli Eğitim Bakanlığına teklifi üzerine, Bakanlar Kurulu Kararı ile tespit edilir.

Bu ödenek damga vergisi hariç herhangi bir vergiye tabi tutulmaz.

31. MADDE 31- 2802 sayılı Hakimler ve Savcılar Kanununa aşağıdaki 1 Sayılı Ek Gösterge Cetveli eklenmiştir.

I SAYILI

EK GÖSTERGE CETVELİ

VANI	DERECE	1.1.1991'den	1.1.1992'den	1.1.1993'den	1.1.1994'den	1.
		İtibaren	İtibaren	İtibaren	İtibaren	İtibaren
		Uygulanacak	Uygulanacak	Uygulanacak	Uygulanacak	Uygulanacak
		Göstergeler	Göstergeler	Göstergeler	Göstergeler	Göstergeler

ve

ile

ve

Esas Sayısı: 1990/22
Karar Sayısı: 1992/6

ın neleri ecenin nesine	1	4400	5200	6100	7000	8000
rgıtay	1	4200	5000	5800	6600	7000
rgıtay t Vekili sınıf ve aylık birinci son	1	3300	3800	4300	5000	5800
na rilmiş rgıtay nıştay	1	2700	3100	3600	4100	4800
kkımı iş ve ecede yılımı	2	2300	2700	3100	3500	4000
ş	3	2100	2400	2800	3200	3600
	4	1750	2000	2300	2600	3000
	5	1300	1500	1700	1900	2300
Bu göre Sınıf ve	6	1200	1400	1600	1800	2200
	7	1000	1150	1300	1450	1600
na rilmiş birinci lılığını	8	900	1050	1200	1350	1500
ar,		800	900	1000	1150	1300

32. MADDE 32- 24.2.1983 tarih ve 2802 sayılı Hakimler ve Savcılar Kanununun 103 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Bu Kanuna tabi personelin aylıklarının hesabında, Devlet Memurlarının aylıklarına esas olan gösterge tablosu ve katsayı ile bu kanuna ekli ek gösterge cetvelinde unvan ve derecelere göre belirlenen ek gösterge rakamları dikkate alınır.

Ancak, daha yüksek ek göstergeli bir görevden Anayasa Mahkemesi asıl ve yedek üyeliğine atananların ek göstergeleri önceki görevlerinin ek göstergelerinden düşük olamaz."

33. MADDE 33- 2802 sayılı Hakimler ve Savcılar Kanununun değişik 106 ncı maddesinin 3 üncü fıkrasında yer alan % 25 oranı % 35 olarak değiştirilmiştir.

34. MADDE 34- 5434 sayılı T.C. Emekli Sandığı Kanununun 14 üncü maddesindeki "% 14" oranı "% 15" olarak değiştirilmiştir.

35. MADDE 35- 5434 sayılı T.C. Emekli Sandığı Kanununun Ek 48 inci maddesinin (b) bendinin 1 ve 2 nci fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"b) Aylıklarını personel kanunlarına göre almayan iştirakçilere, genel idare hizmetleri sınıfında görev yapan genel müdürler için belirlenen ek gösterge rakamını geçmemek üzere, ifa ettikleri görevleri itibariyle Devlet Memurları Kanununa göre girebilecekleri sınıflardaki benzer görevlerin aynı kadro, unvan veya derecesi için belirlenmiş ek göstergeler uygulanır.

Belediye Başkanı olarak iştirakçilikleri devam edenlere, genel idare hizmetleri sınıfında görev yapan genel müdürler için belirlenen ek gösterge rakamını ve öğrenim durumlarına göre yükselebilecekleri dereceyi geçmemek üzere emekli keseneklerine esas aylık dereceleri itibariyle mülki idare amirliği hizmetleri sınıfı için tespit edilen ek gösterge rakamları uygulanır."

36. MADDE 36- Aylıklarını 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu ile ek ve değişikliklerine, 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununa, 2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanununa ve 2802 sayılı Hakimler ve Savcılar Kanununa göre almayan personele özel mevzuatları gereği daha yüksek bir tespit yapılmadıkça, genel idare hizmetleri sınıfında görev yapan genel müdürler için belirlenen ek gösterge rakamını geçmemek üzere, ifa ettikleri görevleri itibariyle 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa göre girebilecekleri sınıflardaki benzer görevlerin aynı kadro, unvan veya derecesi için belirlenmiş olan ek göstergeler uygulanır.

37. MADDE 37- 23.1.1987 tarih ve 270 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 328 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 4 üncü maddesi ile değişik 3 üncü maddesinin c

Esas Sayısı: 1990/22
Karar Sayısı: 1992/6

bendinin 2 nci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve 1, 2 ve 3 üncü maddelerinde yer alan yüksek hakimlik tazminatı gösterge rakamları hizalarında gösterilen miktarlara yükseltilmiştir.

"Askeri hâkim sınıfı, general ve amirallerle kıdemli albaylara yukarıdaki esaslara göre ödenecek tazminat miktarının rütbelerinin karşılığı makam tazminatından az olması halinde, rütbelerinin karşılığı makam tazminatı ödenir."

Uygulanan Yüksek Hakimlik Tazminatı Göstergeleri	1.1. 1991'den İtibaren Uygulanacak Tazminat Göstergeleri	1.1. 1992'den İtibaren Uygulanacak Tazminat Göstergeleri	1.1. 1993'den İtibaren Uygulanacak Tazminat Göstergeleri	1.1. 1994'den İtibaren Uygulanacak Tazminat Göstergeleri	1.1. 1995'den İtibaren Uygulanacak Tazminat Göstergeleri
1800	2100	2400	2800	3100	3600
1250	1400	1650	1900	2150	2500
1150	1300	1500	1750	2000	2300
1000	1100	1300	1500	1700	2000
900	100	1150	1350	1500	1800
850	950	1100	1250	1400	1700

38. MADDE 38.- 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 2 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Aylıkların 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu, 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu, 3466 sayılı Uzman Jandarma Kanunu, 2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanunu ve 2802 sayılı Hakimler ve Savcılar Kanununa göre almakta olan personelden, yabancı dil bilgileri, 3 üncü fıkrada belirtilen esaslar çerçevesinde yapılacak seviye tesbiti sonucunda (A) düzeyinde olanlara 750, (B) düzeyinde olanlara 500 ve (C) düzeyinde olanlara 250 gösterge rakamının, memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunan tutarda bilinen her dil için yabancı dil tazminatı damga vergisi hariç herhangi bir vergi ve kesintiye tabi tutulmadan ödenir. Bu tazminata hak kazanmada ve ödemelerde aylıklara ilişkin hükümler uygulanır.

Esas Sayısı: 1990/22
Karar Sayısı: 1992/6

Yabancı dille eğitim yapan Üniversitelerin mezunları ile yurtdışındaki Üniversitelerde en az dört yıl öğrenim görerek lisans diploması ve yurtiçinde lisans düzeyinde görmüş oldukları öğrenim gördükten sonra master veya doktora diploması almış olanlar ve 30.6.1939 tarih ve 3656 sayılı Kanunun 3/H maddesine göre yapılmış olan sınavı başarmış olanların yabancı dil bilgi seviyeleri; söz konusu sınava girmelerine gerek kalmaksızın (C) düzeyinde kabul edilir.

657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 213 üncü maddesinden sonda gelen "zam ve tazminatlar" başlıklı ek maddesine göre, özel hizmet tazminatları yabancı dil bilmeden dolayı zamlı ödenenlere ayrıca bu madde uyarınca yabancı dil tazminatı ödenmez.

Yabancı dillerden hangileri için tazminat ödeneceği ile yabancı dil bilgisinin ne şekilde belirleneceğine ilişkin esas ve usuller Maliye ve Gümrük Bakanlığı ile Devlet Personel Başkanlığınca müştereken tespit edilir.

39. MADDE 39.- 2547 SAYILI Yükseköğretim Kanununun 46 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Yükseköğretim kurumlarında cari hizmet ödenekleri (öğrencilere yapılacak sosyal transfer ödemeleri dahil) öğrenci başına tespit edilir. Bu miktarın her yıl Bakanlar Kurulunca belirlenecek kısmı ilgili yüksek öğretim kurumuna ödenmek üzere Devlet tarafından öğrenciye verilir. Geri kalan kısım öğrenci tarafından karşılanır. Devletçe karşılanacak kısım % 50 'den az olamaz.

Öğrenci başına cari hizmet ödeneği, öğrenim dallarının nitelikleri ve süreleri ile yüksek öğretim kurumlarının özellikleri gözönünde tutularak farklı miktarlarda tesbit edilebilir.

Öğrenci tarafından ödenecek miktar isteyen öğrenciye Kredi Yurtlar Kurumunca kredi olarak verilebilir.

Bir yüksek öğretim kurumunu bitirdikten sonra ikincisine katılanlar için Devletçe hiç bir ödeme yapılmaz.

Sınıfta kalan öğrencilere bir defaya mahsus olmak üzere Devlet yardımı için Kredi Yurtlar Kurumunca kredi verilebilir.

Benzeri devlet üniversiteleri için yapılacak yardımdan fazla olmamak üzere Vakıflar tarafından kurulan üniversitelere de Bakanlar Kurulunca tespit edilecek esaslara göre devlet yardımı yapılabilir.

Öğrenci ve devlet tarafından yapılacak ödemelerin miktar ve bölgelere göre oranları ile bu uygulamaya ilişkin esas ve usuller her yıl Bakanlar Kurulunca yeniden belirlenir.

Yabancı uyruklu öğrencilerden alınacak ücretlerin miktarı Bakanlar Kurulunca ayrıca belirlenir.

Zamanında ödenmeyen kredi borçları, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre mal sandıklarınca tahsil edilerek Kredi ve Yurtlar Kurumuna ödenir."

40. MADDE 40.- 28.5.1986 tarih ve 3291 sayılı Kanun hükümleri çerçevesinde özelleştirme kararı alınan teşebbüs ve bağlı ortaklıklardaki sözleşmeli statüde çalışan personelin ücret ve diğer özlük hakları, kamu kesimi sermaye payı % 50'nin altına düşünceye kadar Yüksek Planlama Kurulu Kararı ile tespit edilir ve bu süre zarfında 308 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin geçici 1. maddesi uyarınca kadroları saklı tutulan personelin buldukları kadrolarda aylık ve her türlü özlük haklarının saklı tutulmasına devam olunur.

233 ve 399 sayılı Kanun Hükmünde Kararname kapsamı dışında kalan kamuya ait bankalarla 399 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin geçici 9 ve ek 1 inci maddelerinde belirlenen kuruluşlardan yönetim kademelerinde sözleşmeli statüde personel çalıştıranların genel müdür, genel müdür yardımcısı, daire başkanı, müdür, grup başkanı, müdür ve başkan yardımcısı, şef ve memur gibi unvanlarla çalışan yönetim personelinin (kapsam dışı personel dahil) mevzuatlarına göre tespit edilecek sözleşme ücretlerinin yürürlüğe konulabilmesi için ilgili Bakanlıkça ayrıca Yüksek Planlama Kurulunun uygun görüşünün alınması şart olup sözkonusu ücretlerde gerektiğinde düzenleme yapmaya Yüksek Planlama Kurulu yetkilidir.

Kamu kurum ve kuruluşları ile sermayesinin yarısından fazlası Devlete ait kurum ve kuruluşlarda çalışan memur, sözleşmeli personel ve diğer kamu görevlilerine asli görevlerinin yanında Devlet iştrakleri de dahil olmak üzere kamuya ait iktisadi kuruluşlarda verilen yönetim ve danışma kurulu başkan ve üyelikleri ile, denetçi ve tasfiye kurulu üyeliği görevleri hakkında da 399 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 34 üncü maddesi hükümleri uygulanır.

41. MADDE 41- 383 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 8 inci maddesinin 1 inci fıkrasında yer alan "Kurum Başkanı Başbakan tarafından seçilir." ibaresi "Kurum Başkanı Devlet Bakanının teklifi üzerine müşterek kararla atanır." şeklinde değiştirilmiştir.

42. MADDE 42- Ekli listede gösterilen kadrolar ihdas edilerek 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye eklenmiştir.

İHDAS EDİLEN KADROLAR

(V) SAYILI CETVEL

UNVANI	SINIFI	DERECESİ	ADEDİ
Memur	GİH	5	2.000
Memur	GİH	6	2.000
Memur	GİH	7	2.000
Memur	GİH	8	2.000
Memur	GİH	9	2.000

Esas Sayısı: 1990/22
Karar Sayısı: 1992/6

Memur	GİH	10	2.500
Memur	GİH	11	2.500
Memur	GİH	12	2.500
Memur	GİH	13	2.500
	TOPLAM		20.000

Bu cetvelde yer alan kadrolar gerektiğinde Bakanlar Kurulu Kararı ile sınıf, unvan ve derece değişikliği yapılmak suretiyle 2 nci maddenin (a) ve (c) bendlerinde sayılan kamu kurum ve kuruluşlarının merkez, taşra ve yurtdışı teşkilatları ile döner sermaye ve fonları ile üniversitelere (akademik personel dahil) tahsis edilebilir. Bu şekilde tahsis edilecek kadroların kullanımında uyulacak esas ve usuller Bakanlar Kurulu Kararı ile tespit edilir.

43. MADDE 43- Kamu Kurum ve Kuruluşlarında çalışanların aylıklarının Bankalar aracı kılınmak suretiyle ve zamanında ödenmesini temin amacıyla her türlü tedbiri almaya ve düzenleme yapmaya Maliye ve Gümrük Bakanı yetkilidir.

44. MADDE 44- Bu Kanun Hükmünde Kararname ile yapılan değişiklikler yürürlüğe girinceye kadar mevcut hükümlerin uygulanmasına devam edilir. Bu Kanun Hükmünde Kararnamenin uygulanması sırasında doğacak tereddütleri gidermeye Maliye ve Gümrük Bakanlığı yetkilidir.

GEÇİCİ MADDE 1- Bu Kanun Hükmünde Kararnamenin 8 inci maddesinde öngörülen zam ve tazminatlara ilişkin olarak Bakanlar Kurulunca yeni bir tespit yapılınca kadar, bu Kanun Hükmünde Kararname ile yürürlükten kaldırılan hükümlere göre öngörülen zam ve tazminatların ödenmesine devam edilir. Şu kadar ki anılan maddede belirtilen tazminatlardan aşağıdakiler dönemler itibariyle hizalarında gösterilen miktarlara yükseltılarak uygulanır.

UNVANI	1.1.1991'den İtibaren Uygulanacak Oranlar	1.1.1992'den İtibaren Uygulanacak Oranlar	1.1.1993'den İtibaren Uygulanacak Oranlar	1.1.1994'den İtibaren Uygulanacak Oranlar	1.1.1995'den İtibaren Uygulanacak Oranlar
A- Özel					
izmet azminatları	9	10	11	13	
1)	5	6	7	8	15
1.	16	17	19	21	9

Esas Sayısı: 1990/22
Karar Sayısı: 1992/6

2.	11	12	13	14	24
B- Eğitim	10	11	12	13	15
Öğretim Tazminatı	9	10	11	12	14
C- Din	7	8	9	10	13
Hizmetleri Tazminatı	4	5	6	7	11
a)	16	17	19	21	8
b)	6	7	8	9	24
c) 1					10
2					
3					
D- Emniyet Hizmetleri Tazminatı					
a)					
b)					

GEÇİCİ MADDE 2- Bu Kanun Hükmünde Kararname hükümleri uyarınca ek göstergelerin yeniden tespiti dolayısıyla aylıklarda meydana gelen artışlar hakkında 5434 sayılı T.C. Emekli Sandığı Kanununun 14 üncü maddesinin (c) fıkrası uygulanmaz.

GEÇİCİ MADDE 3- Bu Kanun Hükmünde Kararnamenin 4 üncü maddesi hükmünün uygulanmasında, 4 üncü maddenin yürürlük tarihinden önce kalkınmada 1inci derecede öncelikli yörelerde (Erzurum ve Artvin illeri dahil) geçen süreler dikkate alınmaz.

45. MADDE 45- a) 10.10.1984 gün ve 3056 sayılı Kanunun (değişik) 21 inci maddesinin ikinci fıkrası,

b) 27.10.1989 gün ve 388 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 6 ncı maddesinin birinci fıkrası,

c) 2377 sayılı Öğretmenlere Eğitim ve Öğretim Hizmeti Tazminatı Ödenmesi Hakkında Kanun ile ek ve değişiklikleri,

Esas Sayısı: 1990/22
Karar Sayısı: 1992/6

- d) 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun Ek 28 inci maddesinin 1 ve 2 nci fıkraları,
  - e) 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununun ek 9 uncu maddesi,
  - f) 2424 sayılı Mülki İdare Amirliği Hizmetleri Tazminat Kanunu ile ek ve değişiklikleri,
  - g) 6.12.1989 gün ve 396 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 8 inci maddesinin 3 üncü fıkrası,
- yürürlükten kaldırılmıştır.

46. MADDE 46- Bu Kanun Hükmünde Kararnamenin;

- a) 2, 3, 6, 8,9, 10, 13, 14, 16, 17, 20, 21, 22, 27, 28, 31, 32, 33, 35, 36, 37 ve 45 inci maddeleri 1/1/1991 tarihinden,
- b) 30 ve 38 inci maddeleri 1/7/1990 tarihinden,
- c) 34 üncü maddesi 15/1/1991 tarihinden,
- d) 4, 5, 11, 23, 24, 25, 26, 29 ve 40 inci maddeleri yayımını izleyen aybaşından,
- e) 39 uncu maddesi 1990-1991 öğrenim döneminde uygulanmaya başlanmak üzere, bu konuda Bakanlar Kurulunca esas ve usullerin tesbitini izleyen aybaşından,
- f) Diğer maddeleri yayımı tarihinden, geçerli olmak üzere yürürlüğe girer.

47. MADDE 47- Bu Kanun Hükmünde Kararname hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

B- Dayanılan Anayasa Kuralları :

İptal gerekçesinde dayanılan Anayasa kuralları şunlardır :

"BAŞLANGIÇ

Ebedi Türk vatan ve milletinin bütünlüğüne ve kutsal Türk Devletinin varlığına karşı, Cumhuriyet devrinde benzeri görülmemiş bölücü ve yıkıcı kanlı bir iç savaşın gerçekleşme noktasına yaklaştığı sırada;

Türk Milletinin ayrılmaz parçası olan Türk Silahlı Kuvvetlerinin, milletin çağrısıyla gerçekleştirdiği 12 Eylül 1980 harekâtı sonucunda, Türk Milletinin meşru temsilcileri olan Danışma Meclisince hazırlanıp, Milli Güvenlik Konseyince son şekli verilerek Türk Milleti tarafından kabul ve tasvip ve doğrudan doğruya O'nun eliyle vazolunan bu ANAYASA:

- Türkiye Cumhuriyetinin kurucusu, ölümsüz önder ve eşsiz kahraman Atatürk'ün belirlediği milliyetçilik anlayışı ve O'nun inkılap ve ilkeleri doğrultusunda;

- Dünya milletler ailesinin eşit haklara sahip şerefli bir üyesi olarak; Türkiye Cumhuriyetinin ilelebet varlığını, refahı, maddi ve manevi mutluluğu ile çağdaş medeniyet düzeyine ulaşma azmi yönünde;

- Millet iradesinin mutlak üstünlüğü, egemenliğin kayıtsız şartsız Türk Milletine ait olduğu ve bunu millet adına kullanmağa yetkili kılınan hiçbir kişi ve kuruluşun, bu Anayasada gösterilen hürriyetçi demokrasi ve bunun icaplarıyla belirlenmiş hukuk düzeni dışına çıkamayacağı;

- Kuvvetler ayrımının, Devlet organları arasında üstünlük sıralaması anlamına gelmeyip, belli Devlet yetkilerinin kullanılmasından ibaret ve bununla sınırlı medeni" bir işbölümü ve işbirliği olduğu ve üstünlüğün ancak Anayasa ve kanunlarda bulunduğu;

- Hiçbir düşünce mülahazanın Türk milli menfaatlerinin, Türk varlığının Devleti ve ülkesiyle bölünmezliği esasının, Türklüğün tarihi" ve manevi değerlerinin, Atatürk milliyetçiliği, ilke ve inkılapları ve medeniyetçiliğinin karşısında korunma göremeyeceği ve lâiklik ilkesinin gereği kutsal din duygularının, Devlet işlerine ve politikaya kesinlikle karıştırılmayacağı;

- Her Türk vatandaşının bu Anayasadaki temel hak ve hürriyetlerden eşitlik ve sosyal adalet gereklerince yararlanarak milli kültür, medeniyet ve hukuk düzeni içinde onurlu bir hayat sürdürme ve maddi ve manevi varlığını bu yönde geliştirme hak ve yetkisine doğuştan sahip olduğu;

- Topluca Türk vatandaşlarının milli gurur ve iftuharlarda, milli sevinç ve kederlerde, milli varlığa karşı hak ve ödevlerde, nimet ve külfetlerde ve millet hayatının her türlü tecellisinde ortak olduğu, birbirinin hak ve hürriyetine kesin saygı, karşılıklı içten sevgi ve kardeşlik duygularıyla ve "Yurtta sulh, cihanda sulh" arzu ve inancı içinde, huzurlu bir hayat talebine hakları bulunduğu;

FİKİR, İNANÇ VE KARARIYLA anlaşılacak, sözüne ve ruhuna bu yönde saygı ve mutlak sadakatle yorumlanıp uygulanmak üzere,

TÜRK MİLLETİ TARAFINDAN, demokrasiye âşık Türk evlatlarının vatan ve millet sevgisine emanet ve tevdi olunur."

2- "MADDE 2.- Türkiye Cumhuriyeti, toplumun huzuru, milli dayanışma ve adalet anlayışı içinde, insan haklarına saygılı, Atatürk milliyetçiliğine bağlı, başlangıçta belirtilen temel ilkelere dayanan, demokratik, lâik ve sosyal bir hukuk Devletidir."

3- "MADDE 5.- Devletin temel amaç ve görevleri, Türk milletinin bağımsızlığını ve bütünlüğünün, ülkenin bölünmezliğini, Cumhuriyeti ve demokrasiyi korumak, kişilerin ve toplumun refah, huzur ve mutluluğunu sağlamak; kişinin temel hak ve hürriyetlerini, sosyal hukuk devleti ve adalet ilkeleriyle bağdaşmayacak surette sınırlayan siyasal, ekonomik ve sosyal engelleri kaldırmaya, insanın maddi ve manevi varlığının gelişmesi için gerekli şartları hazırlamaya çalışmaktır."

4- "MADDE 6.- Egemenlik, kayıtsız şartsız Milletindir.

Türk Milleti, egemenliğini, Anayasanın koyduğu esaslara göre, yetkili organları eliyle kullanır.

Egemenliğin kullanılması, hiçbir surette hiçbir kişiye, zümreye veya sınıfa bırakılamaz. Hiçbir kimse veya organ kaynağını Anayasadan almayan bir Devlet yetkisi kullanamaz."

5- "MADDE 7.- Yasama yetkisi Türk Milleti adına Türkiye Büyük Millet Meclisindedir. Bu yetki devredilemez."

6- "MADDE 10.- Herkes, dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç, din, mezhep ve benzeri sebeplerle ayırım gözetilmeksizin kanun önünde eşittir.

Hiçbir kişiye, aileye, zümreye veya sınıfa imtiyaz tanınmaz.

Devlet organları ve idare makamları bütün işlemlerinde kanun önünde eşitlik ilkesine uygun olarak hareket etmek zorundadırlar."

7- "MADDE 42.- Kimse, eğitim ve öğrenim hakkından yoksun bırakılamaz.

Öğrenim hakkının kapsamı kanunla tespit edilir ve düzenlenir.

Eğitim ve öğretim, Atatürk ilkeleri ve inkılâpları doğrultusunda, çağdaş bilim ve eğitim esaslarına göre, Devletin gözetim ve denetimi altında yapılır. Bu esaslara aykırı eğitim ve öğretim yerleri açılmaz.

Eğitim ve öğretim hürriyeti, Anayasaya sadakat borcunu ortadan kaldırmaz.

İlköğretim, kız ve erkek bütün vatandaşlar için zorunludur ve Devlet okullarında parasızdır.

Özel ilk ve orta dereceli okulların bağlı olduğu esaslar, Devlet okulları ile erişilmek istenen seviyeye uygun olarak, kanunla düzenlenir.

Devlet, maddi imkânlardan yoksun başarılı öğrencilerin, öğrenimlerini sürdürebilmeleri amacı ile burslar ve başka yollarla gerekli yardımları yapar. Devlet, durumları sebebiyle özel eğitime ihtiyacı olanları topluma yararlı kılacak tedbirleri alır.

Eğitim ve öğretim kurumlarında sadece eğitim, öğretim, araştırma ve inceleme ile ilgili faaliyetler yürütülür. Bu faaliyetler her ne suretle olursa olsun engellenemez.

Türkçeden başka hiçbir dil, eğitim ve öğretim kurumlarında Türk vatandaşlarına ana dilleri olarak okutulamaz ve öğretilemez. Eğitim ve öğretim kurumlarında okutulacak yabancı diller ile yabancı dille eğitim ve öğretim yapan okulların tâbi olacağı esaslar kanunla düzenlenir. Milletlerarası andlaşma hükümleri saklıdır."

8- "MADDE 87.- Türkiye Büyük Millet Meclisinin görev ve yetkileri, kanun koymak, değiştirmek ve kaldırmak; Bakanlar Kurulunu ve bakanları denetlemek; Bakanlar Kuruluna belli konularda kanun hükmünde kararname çıkarma yetkisi vermek; bütçe ve kesinhesap kanun tasarılarını görüşmek ve kabul etmek; para basılmasına ve savaş ilanına karar vermek; milletlerarası andlaşmaların onaylanmasını uygun bulmak. Anayasanın 14 üncü maddesindeki

Esas Sayısı: 1990/22
Karar Sayısı: 1992/6

fiillerden dolayı hüküm giyenler hariç olmak üzere, genel ve özel af ilânına, mahkemelerce verilip kesinleşen ölüm cezalarının yerine getirilmesine karar vermek ve Anayasanın diğer maddelerinde öngörülen yetkileri kullanmak ve görevleri yerine getirmektir."

9- "MADDE 91.- Türkiye Büyük Millet Meclisi, Bakanlar Kuruluna kanun hükmünde kararname çıkarma yetkisi verebilir. Ancak sıkıyönetim ve olağanüstü haller saklı kalmak üzere. Anayasanın ikinci kısmının birinci ve ikinci bölümlerinde yer alan temel haklar, kişi hakları ve ödevleri ile dördüncü bölümünde yer alan siyasi haklar ve ödevler kanun hükmünde kararnamelerle düzenlenemez.

Yetki kanunu, çıkarılacak kanun hükmünde kararnamenin, amacını, kapsamını, ilkelerini, kullanma süresini ve süresi içinde birden fazla kararname çıkarılıp çıkarılmayacağını gösterir.

Bakanlar Kurulunun istifası, düşürülmesi veya yasama döneminin bitmesi, belli süre için verilmiş olan yetkinin sona ermesine sebep olmaz.

Kanun hükmünde kararnamenin, Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından süre bitiminden önce onaylanması sırasında, yetkinin son bulunduğu veya süre bitimine kadar devam ettiği de belirtilir.

Sıkıyönetim ve olağanüstü hallerde, Cumhurbaşkanının Başkanlığında toplanan Bakanlar Kurulunun kanun hükmünde kararname çıkarmasına ilişkin hükümler saklıdır.

Kanun hükmünde kararnameler, Resmi Gazetede yayımlandıkları gün yürürlüğe girerler. Ancak, kararnamede yürürlük tarihi olarak daha sonraki bir tarih de gösterilebilir.

Kararnameler, Resmi Gazetede yayımlandıkları gün Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulur.

Yetki kanunları ve bunlara dayanan kanun hükmünde kararnameler Türkiye Büyük Millet Meclisi komisyonları ve Genel Kurulunda öncelikle ve ivedilikle görüşülür.

Yayımlandıkları gün Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulmayan kararnameler bu tarihte, Türkiye Büyük Millet Meclisince reddedilen kararnameler bu kararın Resmi Gazetede yayımlandığı tarihte, yürürlükten kalkar. Değiştirilerek kabul edilen kararnamelerin değiştirilmiş hükümleri, bu değişikliklerin Resmi Gazetede yayımlandığı gün yürürlüğe girer."

10- "MADDE 130.- Çağdaş eğitim-öğretim esaslarına dayanan bir düzen içinde milletin ve ülkenin ihtiyaçlarına uygun insan gücü yetiştirmek amacı ile; ortaöğretime dayalı çeşitli düzeylerde eğitim - öğretim, bilimsel araştırma, yayın ve danışmanlık yapmak, ülkeye ve insanlığa hizmet etmek üzere çeşitli birimlerden oluşan kamu tüzelkişiliğine ve bilimsel özerkliğe sahip üniversiteler Devlet tarafından kanunla kurulur.

Kanunda gösterilen usul ve esaslara göre, kazanç amacına yönelik olmamak şartı ile vakıflar tarafından. Devletin gözetim ve denetimine tabi yükseköğretim kurumları kurulabilir.

Kanun, üniversitelerin ülke sathına dengeli bir biçimde yayılmasını gözetir.

Esas Sayısı: 1990/22
Karar Sayısı: 1992/6

Üniversiteler ile öğretim üyeleri ve yardımcıları serbestçe her türlü bilimsel araştırma ve yayında bulunabilirler. Ancak, bu yetki, Devletin varlığı ve bağımsızlığı ve milletin ve ülkenin bütünlüğü ve bölünmezliği aleyhinde faaliyette bulunma serbestliği vermez.

Üniversiteler ve bunlara bağlı birimler, Devletin gözetimi ve denetimi altında olup, güvenlik hizmetleri Devletçe sağlanır.

Kanunun belirlediği usul ve esaslara göre; rektörler Cumhurbaşkanınca, dekonlar ise Yükseköğretim Kurulunca seçilir ve atanır.

Üniversite yönetim ve denetim organları ile öğretim elemanları; Yükseköğretim Kurulunun veya üniversitelerin yetkili organlarının dışında kalan makamlarca her ne suretle olursa olsun görevlerinden uzaklaştırılmazlar.

Üniversitelerin hazırladığı bütçeler; Yükseköğretim Kurulunca tetkik ve onaylandıktan sonra Milli Eğitim Bakanlığına sunulur ve genel ve katma bütçelerin bağlı olduğu esaslara uygun olarak işleme tâbi tutularak yürürlüğe konulur ve denetlenir.

Yükseköğretim kurumlarının kuruluş ve organları ile işleyişleri ve bunların seçimleri, görev, yetki ve sorumlulukları üniversiteler üzerinde Devletin gözetim ve denetim hakkını kullanma usulleri, öğretim elemanlarının görevleri, unvanları, atama, yükselme ve emeklilikleri, öğretim elemanı yetiştirme, üniversitelerin ve öğretim elemanlarını kamu kuruluşları ve diğer kurumlar ile ilişkileri, öğretim düzeyleri ve süreleri, yükseköğretime giriş, devam ve alınacak harçlar, Devletin yapacağı yardımlar ile ilgili ilkeler, disiplin ve ceza işleri, mali işler, özlük hakları, öğretim elemanlarının uyacakları koşullar, üniversitelerarası ihtiyaçlara göre öğretim elemanlarının görevlendirilmesi, öğrenimin ve öğretimin hürriyet ve teminat içinde ve çağdaş bilim ve teknoloji gereklerine göre yürütülmesi, Yükseköğretim Kuruluna ve üniversitelere Devletin sağladığı mali kaynakların kullanılması kanunla düzenlenir.

Vakıflar tarafından kurulan yükseköğretim kurumları, mali ve idari konuları dışındaki akademik çalışmaları, öğretim elemanlarının sağlanması ve güvenlik yönlerinden. Devlet eliyle kurulan yükseköğretim kurumları için Anayasada belirtilen hükümlere tabidir."

C- İlgili Yasa Kuralları :

1. 12.3.1986 günlü, 3268 sayılı "Memurlar ve Diğer Kamu Görevlileri Hakkındaki Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Yetki Kanunu"

Amaç

MADDE 1.- Memurların ve diğer kamu görevlilerinin çalışmalarında müessiriyeti artırmak ve kamu hizmetlerinin düzenli, süratli, verimli ve ekonomik bir şekilde yürütülmesini temin etmek maksadıyla idari , mali, sosyal haklarında iyileştirmeler yapmak üzere aşağıda belirtilen çerçevede dahilinde Bakanlar Kuruluna Kanun Hükmünde Kararname çıkarma yetkisi verilmiştir.

Kapsam

MADDE 2.- Bu Yetki Kanununa göre çıkartılacak Kanun Hükmünde Kararnameler;

Esas Sayısı: 1990/22
Karar Sayısı: 1992/6

Kamu kurum ve kuruluşlarında çalışan memurlarla diğer kamu görevlilerinin İdari, Mali ve sosyal haklarında günün ekonomik şartlarına uygun olarak;

- a) 657 sayılı Devlet Memurları Kanununda,
- b) 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununda,
- c) 2424 sayılı Mülki İdare Amirliği Hizmetleri Tazminat Kanununda,
- d) 2802 sayılı Hakimler ve Savcılar Kanununda,
- e) 2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanununda,
- f) 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanunun 38 inci maddesinde,
- g) 2461 sayılı Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Kanununun 22 nci maddesinde,
- h) 1600 sayılı Askeri Yargıtay Kanununun 42 nci maddesinde,
- i) 1602 sayılı Askeri Yüksek İdare Mahkemesi Kanununun 80 inci maddesinde;
- J) 357 sayılı Askeri Hâkimler Kanununun 18 inci maddesinde,
- k) 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede,
- l) 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede,
- m) Diğer Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerin Devlet Memurları ile diğer kamu görevlilerinin idari, mali ve sosyal hakları ile ilgili hükümlerinde.

Yapılacak yeni düzenleme ve değişiklikleri kapsar.

İlkeler

MADDE 3.- Bakanlar Kurulu, 1 inci madde ile verilen yetkiyi kullanırken; kamu hizmetlerinin yürütülmesinde müessiriyeti artırmak, ülkenin ekonomik ve sosyal durumunu gözönünde bulundurarak yeterli ve adil bir ücret seviyesini sağlamak, memur ve diğer kamu görevlilerinin İdari, mali ve sosyal haklarında hizmetin özellik ve gereklerine uygun iyileştirmeler yapmayı gözönünde bulundurur.

Yetki süresi

MADDE 4.- Bu Kanunla Bakanlar Kuruluna verilen yetki. Kanunun yayımından itibaren iki yıl süre ile geçerlidir. Bu süre içinde Bakanlar Kurulu birden fazla kanun hükmünde kararname çıkartabilir.

Yürürlük

MADDE 5.- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 6.- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

2. 9.4.1987 günlü, 3347 sayılı "12.3.1986 Tarih ve 3268 Sayılı Kanun ile Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Teşkilatlarında Değişiklik Yapılmasına Dair Yetki Kanunu."

MADDE 1.- 3268 sayılı Kanununun 1 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Amaç

Madde 1.- Memurlar ve diğer kamu görevlilerinin çalışmalarında müessiriyeti artırmak ve kamu hizmetlerinin düzenli, süratli, verimli ve ekonomik bir şekilde yürütülmesini temin etmek amacıyla bunların idari, mali, sosyal haklarında iyileştirmeler yapmak; kamu kurum ve kuruluşlarının (Cumhurbaşkanlığı Dairesi, Yasama Organı İdari Kuruluşları, Genelkurmay Başkanlığı, Milli Savunma Bakanlığı, Yargı Kuruluşları, Sayıştay ve Üniversiteler hariç) kuruluş, görev ve yetkilerine dair konularda aynı amaçla aşağıda belirtilen çerçevede düzenlemelerde bulunmak için Bakanlar Kurulu'na Kanun Hükmünde Kararname çıkarma yetkisi verilmiştir.

MADDE 2.- 3268 sayılı Kanununun 2 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Kapsam

Madde 2.- Bu Yetki Kanununa göre çıkartılacak Kanun Hükmünde Kararnameler;

A. Kamu kurum ve kuruluşlarında çalışan memurlarla diğer kamu görevlilerinin idari, mali ve sosyal haklarına ilişkin olarak;

- a) 657 sayılı Devlet Memurları Kanununda,
- b) 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununda,
- c) 2421 sayılı Mülki İdare Amirliği Hizmetleri Tazminat Kanununda,
- d) 2802 sayılı Hakimler ve Savcılar Kanununda,
- e) 2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanununda,
- f) 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanununun 38 inci maddesinde,
- g) 2461 sayılı Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Kanununun 22 nci maddesinde,
- h) 1600 sayılı Askeri Yargıtay Kanununun 42 nci maddesinde,

- i) 1602 sayılı Askeri Yüksek İdare Mahkemesi Kanununun 80 inci maddesinde,
- j) 357 sayılı Askeri Hakimler Kanununun 18 inci maddesinde,
- k) 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede,
- l) 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede,

m) Diğer Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerin Devlet memurları ile diğer kamu görevlilerinin idari, mali ve sosyal hakları ile ilgili hükümlerinde.

B. Kamu kurum ve kuruluşlarının teşkilatlanmalarına ilişkin olarak;

a) Kamu hizmetlerinin bakanlıklar arasında bölünüşüne, hangi ana hizmet kuruluşlarının hangi bakanlıklara bağlanacağına, bağlı veya ilgili kuruluşlar kurulmasına, mevcut kurum ve kuruluşların birleştirilmesine veya kaldırılmasına, bakanlıkların taşrada ve yurt dışında teşkilat kurmasına; kurulması, muhafazası, birleştirilmesi veya yeniden düzenlenmesi öngörülen kamu kurum ve kuruluşlarının kuruluş biçimlerine, hukuki yapılarına, hangi ana hizmet birimlerinden oluşacağına, birimler arasındaki hiyerarşik ilişkilere, bütün kuruluşlarda benzer hizmet yapan birimlerin görev, yetki ve yükümlülüklerine ait genel esaslarda,

b) Bu esaslara uygun olarak, kurum ve kuruluşların görev, yetki, teşkilat ve kadrolarının düzenlenmesine ilişkin hükümlerinde.

Yapılacak yeni düzenleme ve değişiklikleri kapsar.

MADDE 3.- 3268 sayılı Kanunun 3 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

İlkeler

Madde 3.- Bakanlar Kurulu 1 inci madde ile verilen yetkiyi kullanırken;

a) Kamu hizmetlerinin verimli ve müessir bir şekilde yürütülmesini; ülkenin ekonomik ve sosyal durumunu dikkate alarak yeterli ve adil bir ücret seviyesini sağlamayı; memurlar ve diğer kamu görevlilerinin idari, mali ve sosyal haklarında hizmeti özellik ve gereklerine uygun iyileştirmeler yapmayı,

b) Başbakanlık, Bakanlıklar ve bunlara bağlı kuruluşlar eliyle, genel idare esaslarına göre yürütülmesi gereken kamu hizmetlerinde iş bölümü ve koordinasyonunun sağlanmasını; bir hizmetin tek kuruluş veya birim tarafından yürütülmesini ve kaynak kullanımında israfın önlenmesini,

c) Merkez, taşra ve yurtdışı teşkilatlarının, hizmetlerin özelliğinden kaynaklanan zorunlu farklılıklar saklı kalmak kaydı ile, hiyerarşik bağlılık, unvan ve rütbe standardizasyonu sağlanacak şekilde düzenlenmesini,

d) Kamu İktisadi Teşebbüslerinin kuruluş ve teşkilatlanmasında, hizmetin gerekliliği, ülke ekonomisine yararlılık, verimlilik ve kirlilik esaslarını,

Gözönünde bulundurur.

MADDE 4.- 3268 sayılı Kanunun süresi 31/12/1988 tarihine kadar uzatılmıştır.

GEÇİCİ MADDE - Bu Kanuna dayanılarak çıkarılacak kanun hükmünde kararnameler uyarınca yapılacak olan düzenlemeler sebebiyle kadro unvan ve derecesi değişen görevlilerin eski kadrolarına ait aylık, ek gösterge ve her türlü zam ve tazminat hakları yeni görevlerinde kaldıkları sürece şahıslarına bağlı olarak saklı tutulur.

Yürürlük

MADDE 5.- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 6.- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür."

3. 12.10.1988 günlü, 3475 sayılı "3268 Sayılı Kanun ile 3347 Sayılı Kanunda Değişiklik Yapılması 2954 Sayılı Kanunun Bir Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun"

MADDE 1.- 12.3.1986 tarihli ve 3268 sayılı Kanununun 3347 sayılı Kanunla değişik 2 nci maddesinin (A) fıkrasının (k) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve (B) fıkrasının (a) bendine "... hangi ana hizmet kuruluşlarının hangi bakanlıklara bağlanacağına ..." ibaresinden sonra gelmek üzere "yeni bakanlık ve ..." ibaresi eklenmiştir.

k) 78 ve 190 sayılı Kanun hükmünde kararnamelerde,

MADDE 2.- 3268 sayılı Memurlar ve Diğer Kamu Görevlileri Hakkında Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Yetki Kanunu ve 12.3.1986 tarihli ve 3268 sayılı Kanun ile Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Teşkilatlarında Değişiklik Yapılmasına Dair 3347 sayılı Yetki Kanununun süreleri 31.12.1990 tarihine kadar uzatılmıştır.

MADDE 3.- 11.11.1983 tarihli ve 2954 sayılı Kanununun 13 üncü maddesinin 1 inci fıkrasına 281 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 8 inci maddesi ile eklenen ibare aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"ve ücreti ile ikramiyesi dahil her türlü mali ve sosyal hakları Yüksek Planlama Kurulunca belirlenir."

MADDE 4.- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 5.- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.>

4. 1.6.1989 günlü, 3569 sayılı "Memurlar ve Diğer Kamu Görevlileri Hakkındaki Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Yetki Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun"

MADDE 1.- 12.3.1986 tarihli ve 3268 sayılı Kanununun 9.4.1987 tarihli ve 3347 sayılı Kanunla değişik 1 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Amaç

Madde 1.- Memurlar ve diğer kamu görevlilerinin çalışmalarında müessiriyeti artırmak ve kamu hizmetlerinin düzenli, süratli, verimli ve ekonomik bir şekilde yürütülmesini temin etmek amacıyla bunların idari, sosyal haklarında iyileştirmeler yapmak, kamu kurum ve kuruluşlarının (Cumhurbaşkanlığı Dairesi, Yasama Organı İdari Kuruluşları, Genelkurmay Başkanlığı, Milli Savunma Bakanlığı, Yargı kuruluşları ve Sayıştay hariç) kuruluş, görev ve yetkilerine dair konularda aynı amaçla aşağıda belirtilen çerçevede düzenlemelerde bulunmak için Bakanlar Kuruluna Kanun Hükmünde Kararname çıkarma yetkisi verilmiştir.

MADDE 2.- 12.3.1986 tarihli ve 3268 sayılı Kanunun 9.4.1987 tarihli ve 3347 sayılı Kanunla değişik 2 nci maddesinin (a) fıkrasının (m) bendinin harfi (n) harfi şeklinde değiştirilmiş ve bu fıkraya aşağıdaki (m) bendi eklenmiştir.

m) 2547 Sayılı Yükseköğretim Kanununda,

MADDE 3.- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4.- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

III- İLK İNCELEME :

Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü'nün 8. maddesi gereğince Necdet DARICIOĞLU, Yekta Güngör ÖZDEN, Yılmaz ALİEFENDİOĞLU, Mustafa GÖNÜL, Mustafa ŞAHİN, Oğuz AKDOĞANLI, İhsan PEKEL, Selçuk TUZUN, Ahmet N. SEZER, Erol CANSEL, ve Lemi ÖZATAKAN'ın katılmalarıyla 19.6.1990 gününde yapılan ilk inceleme toplantısında "Dosyada eksiklik bulunmadığından işin esasının incelenmesine" oybirliğiyle karar verilmiştir.

IV- ESASIN İNCELENMESİ :

İşin esasına ilişkin rapor, dava dilekçesi ve ekleri, iptali istenilen Kanun Hükmünde Kararname kuralları, dayanan Anayasa kurulları, bunların gerekçeleri ve öteki belgeler okunup incelendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

A- Kanun Hükmünde Kararname Hakkında Genel Açıklama : Kanun Hükmünde Kararname (KHK) Kurumu, 22.9.1971 günlü ve 1488 sayılı Yasa ile 1961 Anayasası'nın 64. maddesinde yapılan değişiklik sonucu hukukumuzda girmiştir. Bu değişikliğin gerekçesinde "Parlamente rejimlerde, kanun yapmanın belli usullere uyulmak zorunluluğu sebebiyle zaman aldığı ve gecikmeler meydana getirdiği bir gerçektir. Değişen iktisadi ve sosyal şartların gereği olarak bazı hukuk kurallarının bu usuller dışında yürürlüğe konulabilmesi çağdaş devlet anlayışının tabii sonucu olarak karşımıza çıkmaktadır.

Anayasa'nın 5. maddesi hükmünün prensibini bozmamak ve her halde önceden yasama meclislerince esasları bir kanunla tesbit olunan sınırlar içerisinde kalmak kaydıyla hükümete KHK'ler çıkarma yetkisinin verilmesi ve bu yetkiyi düzenleyen hükmün T.B.M.M.'nin genel olarak görev ve yetkilerini belirleyen 64. maddesine eklenmesi uygun görülmüştür." denilmektedir. KHK'ler, temelde 1961 Anayasası'ndan çok farklı olmamakla birlikte 1982 Anayasası'nda kimi yeniliklerle ve benzer gerekçelerle 91. maddede düzenlenmiştir. Böylece, hem yürütme organını güçlendirmek hem de değişen ekonomik ve sosyal konuların ortaya çıkardığı sorunlara ivedi çözümler bulmak amacına ulaşmak istenilmiştir.

Olağan dönemlerde çıkarılan KHK'lerin mutlaka bir yetki yasasına dayanması zorunludur. Yetki Yasası'nın içeriği ve ögeleri de Anayasa'nın 91. maddesinde belirlenmiştir. 87. maddede ise Bakanlar Kurulu'na "belli konularda" KHK çıkarma yetkisi vermek TBMM'nin görev ve yetkileri arasında sayılmıştır.

Bakanlar Kurulu'nun belli bir konuda KHK çıkarabilmesi için öncelikle TBMM tarafından kendisine bu konuda yasa ile bir yetkinin verilmiş olması gerekir. Bakanlar Kurulu, bir yasa ile önceden yetkilendirilmedikçe, kendiliğinden KHK çıkartamaz. Yasa ile verilen yetkiye dayanılarak çıkartılan KHK, yürürlükteki yasa hükümlerini kaldırabilmekte ve değiştirebilmekte, başka bir anlatımla yasanın hukuksal gücüne sahip bulunmaktadır. Yasama Yetkisinin, "kanun koymak, değiştirmek ve kaldırmak" ögelerini içerdiği kuşkusuzdur. KHK, yürürlükteki yasa hükümlerini kaldırabilmekte ve değiştirebilmektedir.

Anayasa'da öngörüldüğü biçimi ile KHK'ler yapısal (organik-uzvi) bakımdan yürütme organı işlemi, işlevsel (fonksiyonel) yönden ise yasama işlemi niteliğindedirler. Ancak, Türkiye Büyük Millet Meclisi verdiği yetkiyi bir yasa ile her zaman geri alabileceği gibi kendisine sunulan KHK'leri aynen kabul etmek ya da reddetmek zorunda olmayıp dilediğinde değiştirerek de kabul edebilir. Bakanlar Kurulu'na KHK çıkarma yetkisinin verilmesi, yasayla düzenlemesi gereken konuların yasama alanından çıkarılıp yürütme organının düzenleme alanına sokulması sonucunu doğurmaz. Bu nedenle, Bakanlar Kurulu'na KHK çıkarma yetkisinin verilmiş olması Anayasa'nın 7. maddesinde öngörülen "Yasama yetkisinin devredilmezliği" ilkesini ortadan kaldırmaz.

Bakanlar Kurulu'na KHK çıkarılabilmesine yetki veren yasada yer alması zorunlu ögeler Anayasa'nın bu konuya ilişkin 91. maddesinin ikinci fıkrasında gösterilmiştir. Buna göre :

"Yetki kanunu, çıkarılacak kanun hükmünde kararnamenin amacını, kapsamını, ilkelerini, kullanma süresini ve süresi içinde birden fazla kararname çıkarılıp çıkarılmayacağını gösterir." Bundan anlaşılacağı gibi yetki yasası, yürürlüğe konulacak KHK'nin amacını, kapsamını, ilkelerini, kullanma süresini ve bu süre içinde birden çok kararname yürürlüğe konulup konulamayacağını belirtmek zorundadır. Bakanlar Kuruluna verilen türevsel yetki, yasada öngörülen amaç, ilke, kapsam ve süre ile sınırlı bir yetkidir. O halde, yetki yasasında Anayasa'nın belirlediği ögelerin belli bir içeriğe kavuşturularak somutlaştırılması gerekir.

Bakanlar Kurulu'na KHK çıkarma yetkisinin "belli konularda" verilebileceği 1961 Anayasası'nın 64. maddesinde açıkça belirtildiği halde, 1982 Anayasası'nın yetki yasasının sahip olması gereken ögelerini gösteren 91. maddesinde bu koşul yer almaktadır. Ancak, 1982 Anayasası'nın 87. maddesinde "...Bakanlar Kuruluna belli konularda Kanun Hükmünde Kararname çıkarma yetkisi vermek ..." TBMM'nin görev ve yetkileri arasında sayılmış bulunmaktadır. Bu nedenle, 91. maddede "belli konularda" ifadesinin yer almaması bir noksanlık sayılamaz. Çünkü, 87. Maddede, Bakanlar Kurulu'na verilecek KHK çıkarma yetkisinin ancak belli konularda olabileceği açıkça gösterilmektedir. Bu durumda. Türkiye Büyük Millet Meclisi, Bakanlar Kurulu'na ancak belli konularda bu yetkiyi verebilir; her konuyu kapsayacak biçimde bir KHK çıkarma yetkisi veremez. KHK'nin konusunun yetki yasasında belirlenmesi zorunludur. Yetki, somutlaştırılmış ve belli bir konuda tanınmalıdır. Bakanlar Kurulu'na sınırları belirsiz bir konuda KHK çıkarma yetkisi verilemez. KHK'nin konusu da yetki yasasında belirlenen çerçevenin dışına çıkamaz. KHK'nin yetki yasasında belirtilen amaç, kapsam ve ilkelere de uygun olması gerekir. Verilen yetkinin konusunun yasada

gösterilmesi zorunluluğunun bu yasaya dayanılarak yürürlüğe konulan KHK'lerin yetki yasası kapsamı içinde kalıp kalmadıklarının hem yargısal hem de siyasal denetimlerinin yapılması yönünden çok büyük bir önemi vardır. Yetki Yasası'nın kapsamı dışında yürürlüğe konulan veya başka bir anlatımla yasanın öngörmediği bir konuda düzenleme yapan bir KHK'nin Anayasa'ya aykırı olacağı kuşkusuzdur.

Anayasa'da kimi konuların KHK'lerle düzenlenmesi yasaklanmaktadır. 91. maddenin birinci fıkrasında "Türkiye Büyük Millet Meclisi, Bakanlar Kuruluna kanun hükmünde kararname çıkarma yetkisi verebilir. Ancak, sıkıyönetim ve olağanüstü haller saklı kalmak üzere, Anayasa'nın ikinci kısmının birinci ve ikinci bölümlerinde yer alan temel haklar, kişi hakları ve ödevleri ile dördüncü bölümünde yer alan siyasi haklar ve ödevler kanun hükmünde kararnamelerle düzenlenemez." denilmektedir.

Buna göre, Anayasa'nın KHK'lerle düzenlenemeyeceğini belirlediği konularda TBMM tarafından Bakanlar Kurulu'na düzenlemede bulunması için bir yetki verilmesi de olanaksızdır. Verilen yetkinin konusunun belli olmasının, Anayasa'nın 91. maddesindeki "yetki verilemeyecek konular"ı da kapsayıp kapsamadığının incelenebilmesi yönünden de önemi büyüktür.

Bu nedenlerle. Bakanlar Kurulu'nun hangi konularda KHK çıkarabileceği Yetki Yasası'nda açıkça belirtilmeli ve verilen yetki konu yönünden mutlaka belirgin olmalıdır. Anayasa'nın 91. maddesine göre Yetki Yasası'nda çıkarılacak KHK'nin "amacı", "kapsamı" ve "ilkeleri"nin de belirtilmesi gerekir. Amaç, Bakanlar Kurulu'nun kendisine verilen yetki ile neleri gerçekleştirmesinin istendiğini belirlediğinden yetki yasasında KHK'nin amacı da somut olarak açıklanmalıdır. KHK'nin amacı ve kapsamı da konusu gibi geniş içerikli her yöne çekilebilecek biçimde genel anlatımlarla gösterilmemeli; değişik yorumlamaya elverişli olmamalıdır. KHK'nin yetki yasasında gösterilen amaç ve kapsam doğrultusunda, verilen ilkelere uygun çıkarılıp çıkarılmadığının saptanması hem yargısal hem de siyasal denetim yönünden zorunludur. KHK, yasada gösterilen amacı dışında yürürlüğe konulmuşsa ya da yetkinin kapsamını aşıyorsa veya ilkelere uygun değilse bu durumu onu yetki yasasına ve dolayısıyla Anayasa'ya aykırı düşürür.

Anayasa'ya göre yetki yasasında. Bakanlar Kurulu'na verilen yetkinin süresinin de gösterilmesi zorunludur. Bu zorunluluk, Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin yetkilerinin çok uzun bir süre yürütme organına vermekten alıkoymaktadır.

Yasada öngörülen sürenin bitiminden sonra çıkarılan KHK'nin Anayasa'ya aykırı düşeceği kuşkusuzdur. Ancak, yetki süresi içerisinde çıkarılmış olan KHK'ler yasadaki sürenin bitiminden sonra da Türkiye Büyük Millet Meclisi'nce onaylanmış olmasalar da geçerliliklerini korurlar.

Anayasa'nın 91. maddesinde ayrıca "Kanun hükmünde kararnameler, Resmi Gazetede yayımlandıkları gün yürürlüğe girerler. Ancak, kararnamede yürürlük tarihi olarak daha sonraki bir tarihte gösterilebilir.

Kararnameler, Resmi Gazetede yayımlandıkları gün Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne sunulur.

Yetki kanunları ve bunlara dayanan kanun hükmünde kararnameler. Türkiye Büyük Millet Meclisi komisyonları ve Genel Kurulunda öncelikle ve ivedilikle görüşülür.

Yayımlandıkları gün Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulmayan kararnameler bu tarihte, Türkiye Büyük Millet Meclisince reddedilen kararnameler bu kararın Resmi Gazetede yayımlandığı tarihte, yürürlükten kalkar. Değiştirilerek kabul edilen kararnamelerin değiştirilmiş hükümleri, bu değişikliklerin Resmi Gazetede yayımlandığı gün yürürlüğe girer." denilmektedir.

B. KHK'nin Yargısal Denetimi :

Anayasa'ya göre KHK'ler Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin denetimine bağılıdır. Anayasa'nın 91. maddesinde "Kararnameler, Resmi Gazetede yayımlandıkları gün Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulur.

Yetki kanunları ve bunlara dayanan kanun hükmünde kararnameler, Türkiye Büyük Millet Meclisi komisyonları ve Genel Kurulunda öncelik ve ivedilikle görüşülür." denilmektedir. Öncelik ve ivedilik koşuluyla, yetki yasalarının gecikmeden çıkarılabilmesi ve çıkarıldıktan sonra da yürürlüğe konulan KHK'lerin aynı biçimde Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde karara bağlanması istenilmiştir.

Anayasa'da KHK'lerin siyasal denetimi yanında yargısal denetimi de öngörülmüştür. KHK'ler, işlevsel (fonksiyonel) yönden yasama işlemi niteliğinde olduklarında bunların yargısal denetimlerinin yapılması görev ve yetkisi de Anayasa Mahkemesi'ne verilmiştir. Anayasa'nın 148., 150., 151., 152. ve 153. maddeleri hükümlerine göre, KHK'lerin Anayasa'ya biçim ve esas bakımlarından uygunluğunu Anayasa Mahkemesi denetler.

KHK'nin yargısal denetiminin söz konusu olduğunda KHK'nin dayandığı yetki yasasının öncelikle Anayasa'ya daha sonra da KHK'nin kendisinin hem yetki yasasına hem de Anayasa'ya uygunluğu sorunlarının çözümlenmesi gerekir. Her ne kadar, Anayasa'nın 148. maddesinde KHK'lerin yetki yasalarına uygunluğunun denetlenmesinden değil yalnızca Anayasa'ya biçim ve esas bakımlarından uygunluğunun denetlenmesinden söz edilmekte ise de, Anayasa'ya uygunluk denetiminin içerisine öncelikle KHK'nin yetki yasasına uygunluğunun denetimi girer. Çünkü, Anayasa'da, Bakanlar Kuruluna ancak yetki yasasında belirtilen sınırlar içerisinde KHK çıkarma yetkisi verilmiştir. Yetki yasası olmazsa (Anayasa mad.121 dışında) KHK olamaz. Bu yetkinin dışına çıkılması KHK'yi Anayasa'ya aykırı duruma getirir. Böylece, KHK'nin yetki yasasına aykırı olması Anayasa'ya aykırı olması ile özdeşleşir. Nitekim, 3268, 3347 ve 3479 sayılı Yetki Yasalarına dayanılarak yürürlüğe konulan 335 ve 347 sayılı KHK'ler dayandırıldıkları Yetki Yasalarının kapsamı dışında kalmaları nedeniyle Anayasa Mahkemesi'nin 8.2.1989 gün, E.1988/38, K.1989/7 ve 16.5.1989 gün, E.1989/4, K. 1989/23 sayılı kararlarıyla iptal edilmiştir.

Olağanüstü Hal KHK'leri dayanaklarını doğrudan doğruya Anayasa'dan (mad. 121) alırlar. Bu tür KHK'lerin bir yetki yasasına dayanması gerekli değildir. Buna karşın, olağan KHK'lerin bir yetki yasasına dayanmaları zorunludur. KHK'ler, yasa gücünü dayandıkları yetki yasasından alırlar. Bu nedenle KHK'ler ile dayandıkları yetki yasası arasında çok sıkı bir bağ vardır.

Yetki Yasası, KHK ve KHK'nin Türkiye Büyük Millet Meclisi'nce aynen ya da değiştirilerek kabulü birbirinden bağımsız işlemler olmayıp Anayasa'da öngörülen bir sürecin değişik aşamalarıdır. KHK'nin yetki yasası ile olan bağı, KHK'yi aynen ya da değiştirilerek kabul eden yasa ile kesilir. Bu yasa, KHK'yi kendi bünyesine alarak genel anlamda bir yasa niteliğine dönüştürür. Bu nedenle, KHK ile dayandığı yetki yasası arasındaki bağ KHK'nin aynen ya da

değiştirilerek yasaya dönüşmesine kadar devam etmektedir. KHK, yasa gücünü, dayandığı yetki yasası ile konulan esaslara uygunluğu ve yetki yasasının da Anayasa'ya uygunluğu varsayıldığı için kazanmaktadır. Yetki yasasının Anayasa'ya aykırılığının saptanması ya da bu nedenle iptaline karar verilmesi durumunda bu varsayım gerçekleşmediğinden, bu yasaya dayanılarak çıkartılan KHK Anayasal dayanaktan yoksun kalır. Bu durumda KHK, Anayasa'nın uygun gördüğü ölçünün ötesinde verilen bir yetkinin kullanılması sonucu çıkartılmış olması nedeniyle Anayasa'ya aykırılık oluşturur. KHK; yetki yasasına ve içeriği yönünden de Anayasa'ya aykırı bulunmasa bile dayandığı yetki yasası Anayasa'ya aykırı ise bu nedenle iptali gerekir.

KHK'nin Anayasa'ya uygun bir yetki yasasına dayanması geçerliliğin ön koşuludur. Bir yetki yasasına dayanmadan çıkartılan veya dayandığı yetki yasası Anayasa'ya aykırı olan bir KHK'nin kuralları, içerikleri yönünden Anayasa'ya aykırılık oluşturmasalar bile, Anayasa'ya uygunluğundan söz edilemez.

Öbür yönden, KHK'lerin Anayasa'ya uygunluk denetimleri yasaların denetimlerinden farklıdır. Anayasa'nın 11. maddesinde; "Kanunlar Anayasaya aykırı olamaz." denilmektedir. Bu nedenle yasaların denetimde, onların yalnızca Anayasa kurallarına uygun olup olmadıkları saptanır. KHK'ler ise konu, amaç, kapsam ve ilkeleri yönünden hem dayandıkları yetki yasasına hem de Anayasa'ya uygun olmak zorundadırlar. Bu nedenlerle, KHK kurallarının içerikler yönünden de Anayasa'ya uygunluk denetiminin yapılabilmesi için öncelikle ortada Anayasa'ya uygun bir yetki yasasının varlığı gerekir.

KHK'lerin Anayasa'ya aykırılığı saptanmış ya da bu nedenle iptal edilmiş bir yetki yasasına uygun olup olmadığının incelenmesi ise denetimi anlamsız kalır. Çünkü Anayasa'ya aykırı bir yetki yasasına dayanılarak çıkartılan KHK'lerin Anayasa'ya uygun görülmesi olanaksızdır.

Yetki yasasının iptalinin, bu yasaya dayanılarak çıkartılan KHK'lere etkisinin Anayasa'nın 153. maddesi çerçevesinde değerlendirilmesi uygun değildir. Çünkü, Anayasa'nın 153. maddesindeki "İptal kararları geriye yürümez." kuralına dayanarak, yetki yasasının iptaline ilişkin kararın, Resmi Gazetede yayımı gününe kadar çıkarılan KHK'lerin etkilenmeyeceği biçiminde bir ilke de konulamaz.

Bütün bu nedenlerle dayandığı yetki yasasının Anayasa'ya aykırılığı saptanan ya da iptaline karar verilen KHK'lerin, Anayasa'nın başlangıcındaki "Hiçbir kişi ve kuruluşun, bu Anayasada gösterilen hürriyetçi demokrasi ve bunun icaplarıyla belirlenmiş hukuk düzeni dışına çıkamayacağı", 2. maddesindeki "Hukuk devleti" ilkeleriyle 6. maddesindeki "Hiç kimse veya organ kaynağını Anayasadan almayan bir Devlet yetkisi kullanamaz." kuralı ve KHK çıkarma yetkisine ilişkin 91. maddesiyle bağdaştırılmaları olanaksızdır.

Bir yetki yasasına dayanmadan çıkartılan, yetki yasasının kapsamı dışında kalan, dayandığı yetki yasasının Anayasa'ya aykırılığı saptanan ya da Anayasa'ya aykırılığı nedeniyle iptal edilen KHK'lerin anayasal konumları birbirinden farksızdır. Böyle durumlarda KHK'ler anayasal dayanaktan yoksun bulduklarından içerikleri Anayasa'ya aykırı bulunmasa bile dava açıldığında iptalleri gerekir.

C. 418 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin Dayanağını Oluşturan Yetki Yasaları :

Esas Sayısı: 1990/22
Karar Sayısı: 1992/6

418 sayılı "Memurlar ve Diğer Kamu Görevlileri ile İlgili Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Hükmünde Kararname" 12.3.1986 günlü, 3268 sayılı; 9.U.1987 günlü, 3347 sayılı; 12.10.1988 günlü, 3479 sayılı; 1.6.1989 günlü, 3569 sayılı yasaların verdiği yetkiye dayanılarak Bakanlar Kurulu'nca 9.4.1990 günü kabul edilerek 11.4.1990 günü yayımlanmıştır.

418 sayılı KHK'nin dayanağını oluşturan 3268, 3347, 3479 ve 3569 sayılı Yasalar birbirinden bağımsız bir niteliğe sahip değildirlir. 12.3.1986 günlü, 3268 sayılı "Memurlar ve Diğer Kamu Görevlileri Hakkındaki Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Yetki Kanunu"nda ana düzenleme yapılmıştır. Bununla memurların ve diğer kamu görevlilerinin çalışmalarında etkinliği artırmak ve kamu hizmetlerinin düzenli, süratli, verimli ve ekonomik bir biçimde yürütülmesini sağlamak amacıyla idari, mali ve sosyal haklarında iyileştirmeler yapmak üzere yasada belirtilen kapsam ve ilkeler çerçevesinde Bakanlar Kurulu'na KHK çıkarma yetkisi verilmiştir. Bu Yasa, 9.4.1987 günlü, 3347 sayılı Yasa ile değiştirerek kapsamı genişletilmiş ve süresi 31.12.1988 gününe kadar uzatılmıştır. 12.10.1988 günlü, 3479 sayılı Yasayla, 3268 sayılı Yasa'nın değişik 2. maddesi değiştirilip yeni bir hüküm eklenmiş, önceki yasalardaki KHK çıkarma süresi de 31.12.1990 gününe kadar uzatılmıştır. 1.6.1989 günlü, 3569 sayılı Yasa ile de çıkarılacak KHK'nin, amacı, üniversitelerin kuruluş, görev ve yetkileri konusunda aynı çerçeve içerisinde düzenleme yapma olanağı sağlayacak biçimde genişletilmiştir.

Dayanılan yetki yasalarından ilki olan 3268 sayılı Yasa'nın 1. ve 2. maddelerinin kimi hükümleri hakkında açılan iptal davası 6.1.1987 günlü, E.1986/15, K.1987/1 sayılı kararla reddedilmiştir. 3479 sayılı Yetki Yasası ise Anayasa Mahkemesi'nin 1.2.1990 günlü, E.1988/64, K.1990/2 sayılı kararıyla Anayasa'nın başlangıç bölümüne, 2., 7., 87. ve 91. maddelerine aykırılığı nedeniyle iptal edilmiştir.

3479 sayılı Yasa'nın, 3268 ve 3347 sayılı Yasalardaki yetki süresini 31.12.1990 gününe kadar uzatan 2. maddesi de iptal edildiğinden bu yasalara dayanılarak KHK çıkarabilmesi de olanaksız duruma gelmiştir. 418 sayılı KHK'nin başlangıç bölümünde 3569 sayılı Yasa'dan da söz edilmesine karşın KHK'nin, dayandırıldığı yetki yasaları arasında olan ve iptal edilen 3479 sayılı Yasa'dan sonra çıkarılan 1.6.1989 günlü, 3569 sayılı Yasa'nın verdiği yetkiye dayanılarak çıkarıldığı kabul edilemez. Çünkü, bu yasa bağımsız bir yetki yasası niteliğinde değildir. Bununla 3268 sayılı Yasa'nın 3347 sayılı Yasa'yla değişik 1. ve 2. maddelerinde kimi değişiklikler yapılmakta ve 2. maddeye bir bent eklenmektedir. 3268 ve 3347 sayılı Yasaların süresini 31.12.1990 gününe kadar uzatan 3479 sayılı Yasa'nın 2. maddesi ise iptal edilmiştir. Bu durumda, 3569 sayılı Yasa'ya dayanarak KHK çıkarma olanağı bulunmamaktadır.

D.418 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin Değiştirilen ve Yürürlükten Kaldırılan Maddeleri :

418 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile, 657 sayılı Devlet Memurları Yasası, 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Yasası, 2547 sayılı

Yükseköğretim Yasası, 2914 sayılı Yükseköğretim Personel Yasası, 2802 sayılı Hakimler ve Savcılar Yasası, 5434 sayılı TC Emekli Sandığı Yasası, Özelleştirmeye ilişkin 3291 sayılı Yasa ile 190, 27, 375, 383 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde değişiklikler yapılmıştır.

Esas Sayısı: 1990/22
Karar Sayısı: 1992/6

Dava konusu 418 sayılı KHK'nin 3., 8., 10., 18., 20., 21., 24., 37. ve 38. maddeleriyle, geçici 1. maddesinde sonradan çıkartılan 420, 422, 433, 450 ve 475 sayılı KHK'lerle değişiklikler yapılmış, 39. maddesinin dördüncü fıkrası ise 29.5.1991 gün ve 3747 sayılı Yasa'nın beşinci maddesiyle yürürlükten kaldırılmıştır.

Anayasa Mahkemesi'nin yerleşmiş görüşüne göre, soyut norm denetiminde İptali istenilen kuralların dava gününden sonra değiştirilmesi veya yürürlükten kaldırılması durumunda bu kurallar yönünden davanın konusu kalmadığından bunlar hakkında bir karar verilmesine gerek bulunmamaktadır. Bu nedenle, davadan sonra değiştirilen veya yürürlükten kaldırılan bu maddeler hakkında bir karar verilmesine yer yoktur.

E. 418 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin Anayasa'ya Aykırılığı Sorunu:

Dava dilekçesinde 418 sayılı "Memurlar ve Diğer Kamu Görevlileri ile İlgili Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Hükmünde Kararname"nin Anayasa'nın Başlangıç Bölümü ile 2., 5., 6., 7., 10., 42., 87., 91. ve 130. maddelerine aykırı olması nedeniyle iptaline karar verilmesi istenilmiştir. Ancak, 2949 sayılı "Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun"un 29. maddesi hükmü gereğince Anayasa Mahkemesi, Anayasa'ya aykırılık konusunda ilgililer tarafından ileri sürülen gerekçelere dayanmak zorunda değildir. İstemle bağlı kalmak koşuluyla başka bir gerekçe ile de Anayasa'ya aykırılık kararı verebilir.

Dava konusu 418 sayılı KHK 12.10.1988 gün ve 3479 sayılı Yetki Yasası'na dayanılarak çıkartılmıştır. KHK'nin dayandığı 3479 sayılı Yetki Yasası ise Anayasa Mahkemesi'nin 1.2.1990 gün ve Esas 1988/64, Karar 1990/2 sayılı kararıyla Anayasa'nın Başlangıç, 2., 7., 87. ve 91. maddelerine aykırılığı nedeniyle iptal edilmiştir.

Böylece 418 sayılı KHK anayasal dayanaktan yoksun kalmıştır.

KHK'lerin yargısal denetimi bölümünde açıklanan nedenlerle Anayasa'ya aykırı görülerek iptal edilen 3479 sayılı Yetki Yasası'na dayanılarak çıkarılmış bulunan 418 sayılı KHK, Anayasa'nın Başlangıç'ında yer alan egemenliği "Millet adına kullanmağa yetkili kılınan hiçbir kişi ve kuruluşun, bu Anayasa'da gösterilen hürriyetçi demokrasi ve bunun icaplarıyla belirlenmiş hukuk düzeni dışına çıkamayacağı", 2. maddesindeki "hukuk devleti", 6. maddesindeki "hiçbir kimse veya organ kaynağını Anayasadan almayan bir devlet yetkisi kullanamaz." ilkeleriyle, KHK çıkarma yetkisine ilişkin 91. maddesine aykırıdır. Bu gerekçe karşısında dava dilekçesinde ileri sürülen diğer aykırılık nedenleri üzerinde durulmaksızın KHK'nin iptali gerekir.

Servet TÜZÜN, İhsan PEKEL, Erol CANSAL, Yavuz NAZAROĞLU ve Haşim KILIÇ bu düşüncelere katılmamışlardır.

F. İptal Hükmünün Yürürlüğe Gireceği Gün Sorunu :

Anayasa'nın 153. maddesi ve 2949 sayılı "Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun"un 53. maddesi hükümleri uyarınca, yasa, kanun hükmünde kararname veya Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü ya da bunların belirli madde veya hükümleri iptal kararının Resmi Gazete'de yayımlandığı gün yürürlükten kalkar. Ancak, Anayasa Mahkemesi, iptal kararı ile meydana gelecek olan hukuksal boşluğu kamu düzenini

Esas Sayısı: 1990/22
Karar Sayısı: 1992/6

tehdit veya kamu yararının ihlal edici nitelikte görürse, boşluğun doldurulması için iptal kararının yürürlüğe gireceği günü ayrıca kararlaştırabilir.

Dava konusu 418 sayılı KHK'nin iptaline karar verilmesi ile meydana gelen hukuksal boşluk kamu yararını olumsuz yönde etkileyecek nitelikte olduğundan, gerekli göreceği yeni düzenlemeleri yapması için Yasama organına süre tanımak amacıyla iptal kararının Resmi Gazete'de yayımlanmasından başlayarak altı ay sonra yürürlüğe girmesi uygun bulunmuştur.

V- SONUÇ :

9.4.1990 günlü, 418 sayılı "Memurlar ve Diğer Kamu Görevlileri ile İlgili Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Hükmünde Kararname"nin :

A) Kararın "B" bölümünde sayılan hükümler dışında tümünün, dayandığı 12.10.1988 günlü, 3479 sayılı "3268 Sayılı Kanun ile 3347 Sayılı Kanunda Değişiklik Yapılması 2954 Sayılı Kanunun Bir Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun"un Anayasa Mahkemesi'nin 1.2.1990 günlü. Esas: 1988/64 , Karar: 1990/2 sayılı kararıyla iptal edilmiş olması nedeniyle Anayasa'ya aykırı olduğuna ve İPTALİNE, Servet TÜZÜN, İhsan PEKEL, Erol CANSEL, YAVUZ NAZAROĞLU ile Haşim KILIÇ'ın karşıoyları ve OYÇOKLUĞUYLA,

B) Aynı Kararname'nin ;

a- 3. maddesinde, 420 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 11., 12. ve 475 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 8. maddeleriyle,

b- 8. maddesinde, 420 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 13., 433 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 4., 450 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 1. maddeleriyle ,

c- 10. maddesinde, 433 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 5. ve 475 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 9. maddeleriyle,

d- 18. maddesinde, 433 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 8. maddesiyle,

e- 20. maddesinde, 433 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 7. ve 450 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 3. maddeleriyle,

f- 21. maddesinde, 433 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 6. ve 475 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 10. maddeleriyle,

g- 24. maddesinde, 422 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 2. ve 25.10.1990 günlü, 3670 sayılı Yasa'nın 11. maddeleriyle,

h- 37. maddesinde, 433 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 9. maddesiyle,

ı- 38. maddesinde, 433 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 12. maddesiyle,

i- Geçici 1. maddesinde, 433 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 15. ve 450 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 8. maddeleriyle yapılan değişikliklerle,

Esas Sayısı: 1990/22
Karar Sayısı: 1992/6

j- 29.5.1991 günlü, 3747 sayılı Yasa'nın 5. maddesinin yürürlükten kaldırdığı 39. maddesinin dördüncü fıkrası.

Hakkında KARAR VERİLMESİNE YER OLMADIĞINA, OYBİRLİĞİYLE,

C) İptal nedeniyle oluşacak hukuki boşluğun doldurulması için Anayasa'nın 153. ve 2949 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Yasa'nın 53. maddeleri gereğince iptal hükmünün, kararın Resmi Gazete'de yayımlanmasından başlayarak altı ay sonra yürürlüğe girmesine, OYBİRLİĞİYLE;

5.2.1992 gününde karar verildi.

Başkan	Üye	Üye
Yekta Güngör ÖZDEN	Yılmaz Ali EFENDİOĞLU	Servet TÜZÜN
Üye	Üye	Üye
Mustafa ŞAHİN	İhsan PEKEL	Selçuk TÜZÜN
Üye	Üye	Üye
Ahmet N. SEZER	Erol CANSEL	Yavuz NAZAROĞLU
Üye		Üye
Haşim KILIÇ		Yalçın ACARGÜN

KARŞIOY YAZISI

İnceleme konusu 418 sayılı KHK'nin dayanağı olan 3479 sayılı Yetki Yasası, Anayasa Mahkemesi'nin 1.2.1990 günlü, Esas: 1988/64, Karar: 1990/2 sayılı kararı ile iptal edilmiştir. Bu karar 21 Nisan 1990 günlü Resmî Gazete'de yayımlanmıştır. Buna göre 9.4.1990 günlü, 418 sayılı KHK 3479 sayılı Yetki Yasası'nın kapsamında olup, bu Yasa yürürlükte iken çıkarılmıştır. Çıkarıldıkları tarihte yürürlükte olan bir yetki yasasına dayanan kanun hükmünde kararnamelelerin, daha sonra bu yetki yasası Anayasa'ya aykırı bulunarak iptal edilse bile, salt bu nedenle iptaline olanak görülmemektedir.

Nitekim Anayasa'nın 91. maddesinde açıkça yer almayan ancak Anayasa'ya uygun bir yorumla getirilen "önemli, ivedi ve zurunlu olma" ölçütleri ilk defa 3479 sayılı Yetki Yasası'nın

Esas Sayısı: 1990/22
Karar Sayısı: 1992/6

iptali kararında Anayasa'ya aykırılık nedeni olarak yer almıştır. Bu ölçütler ancak kararın Resmi Gazete'de yayımlanmasıyla bağlayıcı etkisini gösterir. Bundan önce yürürlüğe girmiş KHK'leri etkilemesi düşünülemez.

Yetki Yasası'nın, Anayasa'nın 91. maddesinde sayılan öğelerden birine aykırı olması nedeniyle iptali durumunda ise, buna dayanan KHK'lerin iptalinin gerekeceği kuşkusuzdur. Ancak, Anayasa Mahkemesi'nce ilk defa yetki yasası denetiminde uygulanan ve yorumlar getirilen söz konusu "önemli, ivedi ve zorunlu olma" ölçütlerinin, Anayasa Mahkemesi Kararının Resmî Gazete'de yayımlanmasından önce çıkarılan KHK'lere uygulanması ve bu KHK'lerin bu nedenle iptaline gidilmesi istikrarsızlık, kararsızlık ve güvensizlik yaratacağından çoğunluk görüşüne katılmıyoruz.

Servet TÜZÜN

İhsan PEKEL

Erol CANSAL

Üye

Üye

Üye

KARŞIOY YAZISI

İnceleme konusu 418 sayılı KHK'nin dayanağı olan 3179 sayılı Yetki Yasası, Anayasa Mahkemesi'nin 1.2.1990 günlü, Esas 1988/64, Karar 1990/2 sayılı kararı ile iptal edilmiştir. Bu karar 21.4.1990 günlü Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

Buna göre 9.4.1990 günlü 418 sayılı KHK, 3479 sayılı Yetki Yasası'nın kapsamında olup, bu yasa yürürlükte iken çıkarılmıştır. Çıkarıldıkları tarihte yürürlükte olan bir yetki yasasına dayanan KHK'lerin daha sonra bu yetki yasası Anayasa'ya aykırı bulunarak iptal edilse bile, salt bu nedenle iptali gerekir mi'

Yetki Yasası'na Anayasa'nın 91. maddesinde sayılan öğelerden birine aykırı olması nedeniyle iptali durumunda, buna dayanan KHK'lerin iptalinin gerekeceği kuşkusuzdur.

Bunun dışında 91. maddede açıkça gösterilen ilkelerden ayrı, (ivedi ve zorunlu olma gibi) bir yorumla Yetki Yasası'nın iptali ile buna dayanılarak çıkarılmış KHK'lerin de iptaline gidilmesi devlet hayatında istikrarsızlık, kararsızlık ve güvensizlik yaratacağı açıktır. Bilindiği üzere iptal kararları geleceğe dönüktür, Kural olarak yayımlandıkları günden başlayarak hüküm ifade ederler. Tersine durumda yetki yasasının yürürlükte bulunduğu sürede, KHK ile yapılan düzenlemelerin, gerçekleştirdiği hukuksal durumların ve kimi zaman kazanılmış hakların ihlali sonucuna varılır. Bu da Anayasa Mahkemesi kararlarının geriye yürümeyeceği ilkesine aykırı düşer.

Yetki yasasının Anayasa'ya aykırılığı nedeniyle iptali, bu yasaya dayanılarak çıkarılan KHK'ler kendiliğinden Anayasa'ya aykırı duruma düşürmez. İkisinin ayrı ayrı denetlenmesi yolu da bu sonucu göstermektedir.

Esas Sayısı: 1990/22
Karar Sayısı: 1992/6

Açıklanan nedenlerle 418 sayılı KHK'nin dayandığı yetki yasasının iptal edilmiş olduğundan bahisle esasının incelenmesine geçmeden sadece "yasal dayanaktan yoksun kalması" sebebine dayalı çoğunluk görüşüne katılmıyorum.

Yavuz NAZAROĞLU

Üye

KARŞIOY YAZISI

10.11.1993 günlü, 21754 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan Esas 1993/32, Karar 1993/32 sayılı karar nedeniyle yazılan Karşıoy Gerekçesini bu karar için de tekrarlıyorum.

Haşim KILIÇ

Üye